LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT

INSTRUCTIE A, September 1953

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT
DEN HAAG (Scheveningen) - VAN STOLKWEG 29

DE ADMINISTRATIE VAN DE AKKERBOUWBEDRIJVEN

Instructie voor het Inboeken en Uitwerken

Boekjaar 1953/'54

2284711

G/657:633

DE ADMINISTRATIE VAN DE AKKERBOUWBEDRIJVEN

Inhoud: L2e 112

LANDBOUW-ECONOMISCH BIBLIOTHEEK INSTITUUT

Inleiding

Hoofdstuk I

Door de deelnemer te verstrekken gegevens:

A. Kasstaten	punt 1
B. Eenvoudige arbeidsnotitiestaten	punt 2 t/m 11
C. Jaarregister	punt 12 t/m 21
D. Voorraadregister	punt 22
E. Overige gegevens	punt 23 t/m 25

Hoofdstuk II

Het vastleggen van de door de deelnemer verstrekte gegevens:

A. Algemeen	punt 26
B. Het Kasboek	
a. algemeen	punt 27
b. kasstaat voor ontvangsten	punt 28 t/m 43
c. kasstaat voor uitgaven	punt 44 t/m 59

C. Het Resultatenboek:	
a. algemeen	punt 60
b. specificatie van de voor Cons./Fabr, gerooide aardappelen (Staat C)	punt 61
c. specificatie opbrengsten granen (Staat D)	punt 62
d. specificatie opbrengsten peulvruchten (Staat E)	punt 63
e. specificatie van de voor pootgoed gerooide aardappelen (Staat F)	punt 64
f. specificatie opbrengsten handelsgewassen, overige marktb.gewassen en suikerbieten (Staat G)	punt 65
g. specificatie werk door derden (Staat H)	punt 66
h. specificatie trekkerkosten (Staat I)	punt 67
i. specificatie zaaizaad en pootgoed (Staat J)	punt 68
j. specificatie aangekochte meststoffen (Staat L)	punt 69
k. specificatie aangekocht veevoer (Staat M)	punt 70

D. Het register TA (punt 71 t/m 77):	
a. het inboeken	punt 71 en 72
b. de periodieke afsluiting	punt 73 t/m 76
c. het bijboeken van niet ingehouden loonbelasting enz.	punt 77

Hoofdstuk III

Het uitwerken van de boekhouding:

A. Algemeen	punt 78 en 79
B. Het afronden van de getallen	punt 80
C. Het waarderen van producten uit eigen bedrijf	punt 81
D. Voorafgaande berekeningen:	
a. algemeen	punt 82
b. berekening van de kosten van bemesting (Staten L en N)	punt 83 en 84
c. berekening van de kosten van zaaizaad en pootgoed (Staten J en K)	punt 85 t/m 87
d. berekening van afschrijving en rente werktuigen (Werktuigenregister)	punt 88
e. berekening van de rente omlopend kapitaal	punt 89
f. berekening pacht (Staat O)	punt 90
g. bepaling definitieve opbrengsten vorige oogst (StaatIJ)	punt 91
h. berekening arbeidskern (Staat T)	punt 92

59/2903

E. Het afsluiten van het kasboek:

a. de kasstaat voor ontvangsten (Staat A)	blz. 93 t/m 97
b. de kasstaat voor uitgaven (Staat B)	blz. 98 t/m 101

F. Het afsluiten van het resultatenboek:

a. algemeen	punt 102
b. het afsluiten van Staat C: specificatie cons.aard.	punt 103
c. het afsluiten van de Staten D en E: specificatie granen en peulvruchten	punt 104
d. het afsluiten van Staat F: specificatie pootaard.	punt 105
e. het afsluiten van Staat G: specificatie overige marktb.gewassen	punt 106
f. het afsluiten van Staat H: specificatie werk door derden	punt 107
g. het afsluiten van Staat I: specificatie trekkerkosten	punt 108 t/m 110
h. het afsluiten van Staat M: specificatie aangekocht veevoer	punt 111
i. het invullen van Staat P: gemiddelde veebezetting	punt 112
j. het invullen van Staat Q: spec.veevoer eigen bedrijf	punt 113
k. het invullen van Staat R: berekening omzet en aanwas	punt 114
l. het invullen van Staat S: rente levende inventaris	punt 115
m. het afsluiten van Staat U: uren en loon vaste arbeiders	punt 116
n. het afsluiten van Staat V: uren en loon losse arbeiders	punt 117
o. het afsluiten van Staat W: uren en loon boer en gezinsleden	punt 118
p. het invullen van Staat X: recapitulatie lonen	punt 119

G. Het berekenen van de indexcijfers	punt 120 t/m 128
H. Het invullen van het verslag voor de deelnemer	punt 129 t/m 138
I. Het invullen van Staat UFA	punt 139 t/m 147
J. Het inzenden van de uitgewerkte boekhouding	punt 148 en 149

Hoofdstuk IV

De uitvoerige arbeidsnotitie :

A. Door de deelnemer te verstrekken arbeidsnotitiegegevens	punt 150 t/m 152
B. Het inboeken van de arbeidsnotitiegegevens :	
a. voorafgaande werkzaamheden	punt 153 t/m 160
b. register TA	punt 161
c. register TG	punt 162 t/m 167
C. Controle	punt 168 t/m 173
D. Het waarderen van de uren op de Staten TG	punt 174
E. Het uitwerken van de tijdschrijving	punt 175 en 176
F. Het overzicht uit de tijdschrijving	punt 177
G. Register NE	punt 178

DE ADMINISTRATIE VAN DE AKKERBOUWBEDRIJVEN

I n l e i d i n g

Als onderdeel van de uitvoering van de taak van het L.E.I. wordt van een vrij groot aantal landbouwbedrijven in Nederland een boekhouding bijgehouden.
De boekhouding, welke door het L.E.I. wordt verzorgd heeft tot doel:

a. het verschaffen van gegevens voor de economische bedrijfsstudie;
b. het verschaffen van basismateriaal voor de kostprijsrapporten van het L.E.I.

De wijze van administratie is voor ieder bedrijfstype aangepast aan de bijzonderheden van dat bedrijfstype, zodat een aparte administratie is ontworpen voor de volgende groepen bedrijven:

a. akkerbouwbedrijven
b. weidebedrijven
c. gemengde bedrijven
d. pluimveebedrijven

De opzet van al deze administraties is echter in grote lijnen gelijk, terwijl de toegepaste bedrijfseconomische principes en het systeem van publicatie van de financiële resultaten van de bedrijven eveneens gelijk zijn.

Op een gedeelte van de akkerbouwbedrijven echter wordt bovendien een administratie bijgehouden van de verrichte werkzaamheden in het bedrijf en de daarvoor gebruikte arbeidstijd met het doel een inzicht te verkrijgen in de arbeidskosten van de afzonderlijke gewassen. De hieruit verkregen gegevens kunnen dan worden gebruikt als aanvullende gegevens voor de beoordeling van de resultatenberekeningen en als basismateriaal voor het berekenen van de kostprijzen van de afzonderlijke gewassen.

De financiële resultaten van het bedrijf worden berekend door tegenover de totale kosten van het bedrijf in een bepaalde periode de totale opbrengsten van de in die periode verkregen producten te stellen.
Voor nadere beoordeling van deze gegevens is het dan verder noodzakelijk, dat de totale kosten worden onderverdeeld in bepaalde kostengroepen.
Ook de totale opbrengst behoort te worden onderverdeeld naar de verkochte producten.
Het verschil tussen de totale kosten en de totale opbrengsten geeft dan het netto-overschot aan. Het zgn. interne verkeer [1] (veevoer uit eigen bedrijf) blijft bij deze berekening dus buiten beschouwing.
De periode van vergelijking van kosten en opbrengsten is bij de landbouwbedrijven gewoonlijk een jaar, daar de productie in sterke mate van de jaarlijkse seizoencyclus afhankelijk is en dus een kortere periode niet voldoende vergelijkingsmogelijkheden geeft, omdat de loop van de productie in het ene seizoen direct afhankelijk is van de resultaten van de productie van het voorgaande seizoen.
Het boekjaar wordt bij voorkeur afgesloten op het moment, dat de voorraden het geringst zijn. Meestal neemt men hiervoor de eerste Mei. Ook bij de boekhoudingen van het L.E.I. loopt het boekjaar van 1 Mei t/m 30 April, behalve bij akkerbouwbedrijven, waar om administratieve redenen het boekjaar is gesteld van 1 Maart - 28 Februari.

---

1) Met uitzondering van zaaizaad en pootgoed uit eigen bedrijf, aangezien het verbruik van zaaizaad en pootgoed uit eigen bedrijf van jaar tot jaar vaak sterk varieert.

Als kosten voor een bepaald boekjaar worden beschouwd:

a. de uitgaven ten behoeve van het bedrijf in die periode, voor zover die niet over meerdere jaren moeten worden verdeeld (zie c), of betrekkeing hebben op posten, welke reeds in het vorig jaar als kosten zijn of behoorden te worden beschouwd (zie b), dan wel betrekking hebben op hoeveelheden, welke nog aan het eind van het jaar ongebruikt voorradig zijn;
b. de aan het eind van het boekjaar nog over dat boekjaar verschuldigde bedragen voor pacht, weidegeld, veevoer;
c. een aandeel in de uitgaven, welke over meerdere jaren moeten worden verdeeld en opgenomen zijn in het werktuigenregister;
d. de waarde van de niet-betaalde diensten voor het bedrijf: arbeid, boer en gezinsleden, eigen kapitaal en/of grond;
e. de waarde van voor zaaizaad en pootgoed gebruikte producten uit eigen bedrijf van de vorige oogst.

Als opbrengsten voor een bepaald boekjaar worden beschouwd:

a. de ontvangen of nog te vorderen bedragen voor verkochte producten, welke in het betreffende boekjaar zijn geproduceerd;
b. de waarde van voor privé of voor emolumenten gebruikte producten uit eigen bedrijf;
c. de waarde van het zaaizaad en pootgoed uit eigen bedrijf, dat is gebruikt of bestemd voor de volgende oogst;
d. de waarde van de voorraad producten uit eigen bedrijf, voor zover deze voor verkoop is bestemd.

Voor de opbrengstbeoordeling per bedrijfsonderdeel worden ook de in eigen bedrijf vervoederde producten in aanmerking genomen, terwijl tevens de verbruikte hoeveelheden veevoer per diersoort worden berekend en in geld uitgedrukt.

Bij de administratie van akkerbouwbedrijven, zoals deze door het L.E.I. wordt gevoerd, kunnen wij 4 phasen onderscheiden:

a. Het verzamelen van het basismateriaal.

De deelnemer verstrekt de primaire gegevens t.w. de kasgegevens, gegevens betreffende de omvang van de bestede arbeidstijd en verder in een zgn. jaarregister een aantal algemene gegevens betreffende zijn bedrijf enz. In een voorraadregister houdt hij het verbruik van producten uit eigen bedrijf, van het aangekochte veevoer en van de aangekochte meststoffen bij.
De kasgegevens en de gegevens betreffende de omvang van de arbeid worden aan het bij de Rijkslandbouwconsulenten gedetacheerde L.E.I.-personeel opgezonden of op de bedrijven opgehaald door een assistent van de Rijkslandbouwvoorlichtingsdienst.

b. Het vastleggen van het basismateriaal in de administratie.

Het bij de Rijkslandbouwconsulenten gedetacheerde personeel verwerkt de ontvangen kas- en arbeidsnotitiegegevens in een kasboek, een resultatenboek en een arbeidsnotitieregister TA. Indien uitvoerige arbeidsnotitiegegevens verstrekt worden is ook nog een arbeidsnotitieregister TG in gebruik.

c. Het afsluiten en uitwerken van de boekhouding.

Aan het eind van het jaar wordt de boekhouding door het gedetacheerde L.E.I.-personeel afgesloten en uitgewerkt met behulp van de in het resultatenboek opgenomen staten en het verslag voor de deelnemer

d. Het opstellen van een standaardoverzicht.

Door het hoofdkantoor van het L.E.I. in Den Haag wordt uit de boekhouding een overzicht opgesteld, waarin een groot aantal gegevens van alle bedrijven in een bepaald gebied worden vermeld, voor zover nodig omgerekend per ha cultuurgrond of andere vergelijkingsmaatstaf.

Voor de administratie van de akkerbouwbedrijven zijn de volgende formulieren in gebruik:

a. Kasbloc. De deelnemer vult wekelijks op een kasstaat zijn uitgaven en ontvangsten in. De kasstaat met bewijsstukken wordt aan het gedetacheerde L.E.I.-personeel opgezonden ofwel op de bedrijven opgehaald door een assistent van de Rijkslandbouwvoorlichtingsdienst.

b. Eenvoudige arbeidsnotitiestaat.
De deelnemer vult wekelijks het aantal bestede uren in, alsmede een specificatie van de werkzaamheden, die in accoord worden verricht.

c. Uitvoerige arbeidsnotitiestaat.
De deelnemer vult per dag in welke werkzaamheden door ieder van de arbeiders zijn verricht en hoeveel tijd aan iedere werkzaamheid is besteed. Het L.E.I.-personeel totaliseert deze staten per week.

d. Jaarregister. In de loop van het jaar worden door de assistent van de Voorlichtingsdienst of door de deelnemer zelf verschillende technische gegevens ingevuld: het bouwplan, de samenstelling en het verloop van de veestapel, enz.

e. Voorraadregister.
De deelnemer houdt hierin de voorraad bij van de geoogste producten en van de aangekochte veevoeders en meststoffen.

f. Kasboek. Door het L.E.I.-personeel worden de gegevens van de kasstaat (a) in dit register overgenomen op tabellarische uitgaven- en ontvangstenstaten.

g. Resultatenboek. In dit register zijn specificatiestaten opgenomen van bepaalde kolommen in tabellarische uitgaven- en ontvangstenstaten uit het kasboek (f). In dit register zijn ook Staten opgenomen voor het maken van berekeningen, welke nodig zijn voor het uitwerken van de boekhouding.

h. Arbeidsnotitieregister TA.
Door het L.E.I.-personeel wordt uit de arbeidsnotitiestaten (b of c) iedere week de gewerkte uren en het betaalde loon per arbeider overgenomen in het register TA.

i. Arbeidsnotitieregister TG.
De gewerkte uren volgens de uitvoerige arbeidsnotitiestaten(c) worden overgenomen op staten per gewas, diersoort of groep van indirecte werkzaamheden. Voor ieder oogstjaar wordt een apart register gebruikt.

j. Werktuigenregister.
In dit register wordt de inventaris van de werktuigen opgenomen en vindt de berekening van de afschrijving en de rente plaats

k. Het verslag voor de deelnemer.

Dit verslag vormt voor het L.E.I.-personeel een onderzoek van de boekhouding, waarop de in het resultatenboek, kasboek enz. gemaakte afzonderlijke berekeningen worden samengevoegd.
Zodra dit verslag volledig is ingevuld wordt een exemplaar aan de betrokken deelnemers toegezonden.

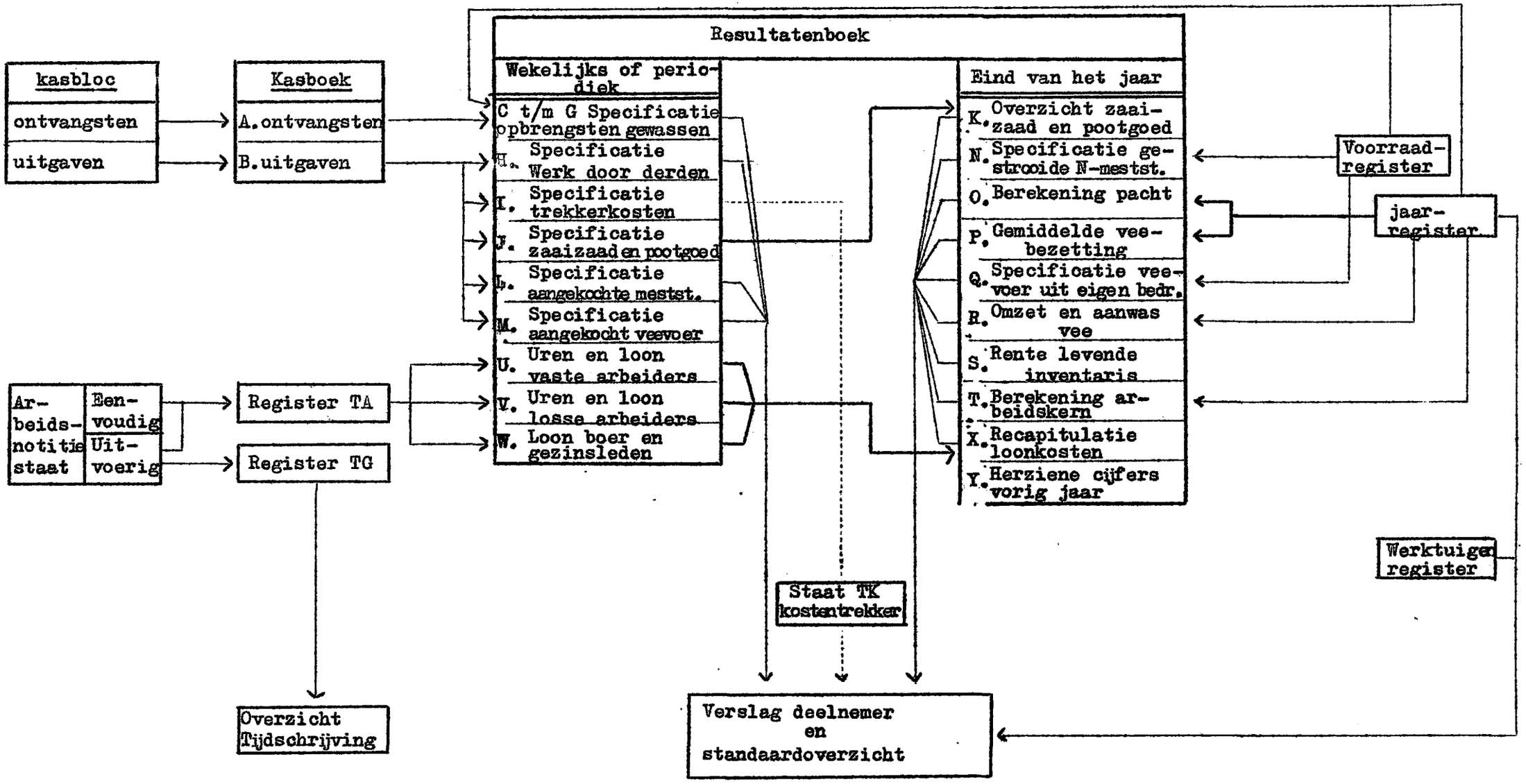
l. Het standaardoverzicht.

De boekhouding is zodanig ingericht, dat daaruit op eenvoudige wijze op het hoofdkantoor het zgn. standaardoverzicht kan worden opgesteld.

Het verband tussen de gebruikte formulieren wordt schematisch weergegeven op blz. 6A.

Na bovenstaande inleiding volgt thans een uitvoerige uiteenzetting over de wijze, waarop de reeds genoemde formulieren en registers moeten worden ingevuld.

SCHEMA VAN DE ADMINISTRATIE VAN AKKERBOUWBEDRIJVEN

HOOFDSTUK I

DOOR DE DEELNEMER TE VERSTREKKEN GEGEVENS

A. Kasstaten[1)]

1. Op de kasstaten moeten door de deelnemer alle ontvangsten en uitgaven worden opgenomen. De bij de uitgaven behorende rekeningen moeten zoveel mogelijk worden overgelegd. Het uitbetaalde loon moet gespecificeerd worden opgegeven, dus met vermelding van de ingehouden loonbelasting, ziekenfondspremie, pensioenfondspremie enz. Bij afleveringen van aardappelen moeten niet alleen de afgeleverde hoeveelheden en de ontvangen bedragen worden genoteerd, maar ook het ras. Verder moet aangegeven worden of de verkoop pootaardappelen of consumptie-aardappelen betreft. Ook de bestemming van de aardappelen moet worden opgegeven b.v. bestemd voor pootgoed, bestemd voor consumptie of bestemd voor veevoer (zie punt 61 en 64).

B. Eenvoudige arbeidsnotitiestaten[1)]

2. Op een aantal akkerbouwbedrijven vindt nog uitvoerige tijdschrijving plaats. In hoofdstuk IV wordt deze uitvoerige tijdschrijving afzonderlijk behandeld, zodat wij ons in de hoofdstukken I-II en III beperken tot de eenvoudige tijdschrijving.

3. In de kolommen 1 t/m 7 van de zgn. eenvoudige arbeidsnotitiestaat worden de gegevens van de betaalde arbeiders genoteerd.
De kolommen 2 en 3 zijn bestemd voor de arbeiders op weekloon; de kolommen 4 en 5 voor de arbeiders op uurloon. In de kolommen 6 en 7 worden de uren en loonbedragen voor werkzaamheden, welke in accoord zijn uitgevoerd, opgenomen.
Bij werkzaamheden in accoordloon worden alleen uren genoteerd, wanneer het werk per arbeider wordt uitbesteed. Indien een arbeider zijn gezin laat meewerken, worden de uren van deze gezinsleden niet genoteerd, dus wel de uren van de arbeider.

4. De uren van de loonploeger, loondorser enz. behoeven niet te worden genoteerd. Het betaalde bedrag moet op de kasstaat worden vermeld met omschrijving van de aard van de werkzaamheid en het bewerkte gewas. De werkzaamheden, welke worden uitgevoerd door de D.U.W., Nederlandse Heide Mij, Bureau Oogstvoorziening e.d. worden op dezelfde wijze verwerkt als werk door derden. Hiervoor behoeven dus ook geen uren te worden genoteerd; het betaalde bedrag wordt op de kasstaat vermeld met een omschrijving van de verrichte werkzaamheden.

5. De bedragen, welke in de kolommen 3,5 en 7 worden ingevuld zijn de bruto-loonbedragen, dus de loonbedragen zonder aftrek van loonbelasting, ziekenfondspremie enz.

6. Op Staat 1 van het jaarregister wordt door de deelnemer aan het begin van het jaar opgegeven, welke arbeiders hij in dienst heeft en tevens hoe de loonafrekening is. Indien in de loop van het jaar nieuwe arbeiders op het bedrijf komen (ook tijdelijke krachten) worden door de deelnemers onder op de arbeidsnotitiestaat nadere bijzonderheden over deze arbeiders vermeld. Deze gegevens moeten dan door de gedetacheerden op de inmiddels door de boer ingezonden Staat 1 van het jaarregister worden opgenomen.

---

1) De kasstaten en eenvoudige arbeidsnotitiestaten zijn behalve in afzonderlijke blocs ook verkrijgbaar in blocs, waarin beide staten gecombineerd zijn opgenomen.

7 . De uren voor handenarbeid van de boer en zijn gezinsleden worden genoteerd in de kolommen 12 t/m 16. De uren van deze personen voor privé, marktbezoek en bedrijfsleiding enz. mogen niet worden opgenomen.

8 . In de kolommen 17, 18 en 19 worden de paarde-uren en de trekker-uren genoteerd. Indien meerdere trekkers op het bedrijf aanwezig zijn, moeten de uren van elke trekker afzonderlijk worden genoteerd.

9 . In de kolommen 20 t/m 25 worden de mutaties in de veestapel opgenomen.

10. Op de achterzijde van de eenvoudige arbeidsnotitiestaat zijn nog opgenomen:
   a. een Staat voor de gestrooide meststoffen
   b. een Staat voor verbruik producten uit eigen bedrijf
   c. een Staat voor recapitulatie gewerkte uren

   Boven deze Staten is vermeld "Niet in te vullen door de deelnemer". De bedoeling is nl., dat de onder a en b genoemde Staten alleen door de deelnemer worden ingevuld als in overleg met de gedetacheerde geen voorraadregisters door de deelnemer worden ingevuld. In zo'n geval kan dan met de deelnemer worden afgesproken, dat hij de gestrooide meststoffen en het verbruik van producten uit eigen bedrijf op de achterzijde van de arbeidsnotitiestaat vermeldt. Deze gegevens worden dan door de gedetacheerden overgenomen in een voorraadregister.

   De recapitulatie van de gewerkte uren wordt alleen ingevuld bij het gebruik van een register NE.
   Op het register NE is een afzonderlijke toelichting verschenen (Zie ook Hoofdstuk IV.)

11. De kolommen 8 t/m 11 van de arbeidsnotitiestaat en de kolommen op de achterzijde van de kasstaat worden niet gebruikt. Deze kolommen zijn indertijd opgenomen met het oog op eventuele mechanische verwerking van de gegevens. Daar deze mechanische verwerking (nog) niet is doorgegaan, behoeven deze kolommen dus niet te worden gebruikt.

C. Jaarregister

12. Het jaarregister bevat de Staten 1 t/m 8. De Staten zijn geperforeerd in het register opgenomen, zodat zij kunnen worden uitgescheurd. Boven elke tabel is nl. vermeld op welk moment de Staat moet worden ingezonden. Elke Staat is in 2-voud opgenomen, zodat de deelnemer een afschrift kan behouden.

13. Op Staat No 1 worden de gegevens van de arbeiders, welke aan het begin van het jaar op het bedrijf zijn, opgenomen.

14. Staat No 2 bevat het bouwplan, de herleide oppervlakte grasland en de gegevens betreffende de pacht.
   Bij het bepalen van de oppervlakte herleid grasland moeten de oppervlakten van kwelders, dijken enz. worden herleid tot een oppervlakte normaal grasland.

15. Staat No 3 bevat het bouwplan per perceel en de specificatie van het verbruikte zaaizaad en pootgoed van de lopende oogst.
   Deze gegevens worden alleen vermeld, indien dit wordt gewenst. (De Staat is indertijd op verzoek van bepaalde gebieden opgenomen.)

16. De Staten Nos 4 en 4[a] bevatten de technische gegevens. Het vermelden van de technische gegevens laat nog veel te wensen over. Hierover zal nog op een vergadering met bedrijfseconomische specialisten worden gesproken. Tevens zal dan worden vastgesteld, welke gegevens noodzakelijk zijn. Hierover volgen nadere mededelingen. Vast staat wel, dat reeds nu naar een zo volledig mogelijke notitie moet worden gestreefd.

17. Op Staat No 5 worden de inventarisaties van de rundveestapel opgenomen. Het is de bedoeling, dat elke maand de veestapel wordt geïnventariseerd. De begin- en eindinventarisaties moeten precies op 1 Maart plaats vinden. De overige inventarisaties behoeven niet precies op de eerste van de maand te worden verricht. Men neemt dan de werkelijke datum op, waarop werd geïnventariseerd.

18. Op Staat No 6 worden de inventarisaties van de paarden en de varkens opgenomen. Op deze Staat worden tevens de huisslachtingen genoteerd.

19. De op Staat No 7 gevraagde gegevens behoeven geen nadere toelichting (Op de Staat voor de verdeling van de voedergewassen over paarden en rundvee moeten ook de nagewassen worden opgenomen.)

20. Op Staat No 8 moeten de voorraden, vorderingen en schulden aan het eind van het boekjaar worden opgenomen.

    a. <u>voorraden.</u>
    Hoeveelheden en soort moeten zoveel mogelijk worden opgegeven, dus niet bv. 2000 kg gerst, maar 2000 kg zomergerst. De hier opgenomen hoeveelheden moeten overeenstemmen met de gegevens van het voorraadregister (Zie punt 22)
    De eindvoorraden van de akkerbouwproducten moeten worden gesplitst in:
        1e. eindvoorraad bestemd voor verkoop of verbruik in huishouding
        2e. eindvoorraad bestemd voor veevoer.

    b. <u>bedrijfsvorderingen.</u>
    Opgenomen worden alleen de bedrijfsvorderingen, welke betrekking hebben op:
        1e. verkocht vee
        2e. verkochte producten (ook melkgeld)
        3e. werk voor derden.

    c. <u>bedrijfsschulden.</u>
    Opgenomen worden alleen de bedrijfsschulden, die betrekking hebben op:
        1e. weidegeld
        2e. pacht
        3e. zaaizaad en pootgoed
        4e. afleveringskosten
        5e. veevoer
        6e. aankopen vee
        7e. werk door derden
        8e. brandstoffen en smeermiddelen (indien trekker aanwezig is).

21. Voor de deelnemers, die voor het eerste jaar aan het bedrijfseconomisch onderzoek deelnemen, moet in het jaarregister nog een losse Staat worden opgenomen, waarin een aantal algemene gegevens betreffende het bedrijf worden gevraagd, zoals grondsoort, verkaveling, drainage enz. Deze losse Staten zijn op het hoofdkantoor verkrijgbaar.

D. Voorraadregister

PRODUCTEN UIT EIGEN BEDRIJF

Hoofdproduct: .....

Datum	Geoogst of gedorst	Verkocht	Verbruikt voor								Voorraad
			Rundvee	Paarden	Varkens	Schapen	Pluim-vee	Huis-houding	Emolumenten personeel	Zaaizaad	

22. Dit register blijft op het bedrijf van de deelnemer en moet regelmatig door de assistent van de R.L.V.D. worden gecontroleerd. In dit register wordt het verbruik genoteerd van de producten uit eigen bedrijf, het aangekochte veevoer en de meststoffen. Voor elk product en elke meststofsoort wordt een aparte Staat gebruikt. Op de eerste regel van elke Staat wordt in de 2e kolom de voorraad aan het begin van het jaar opgenomen.

E. Overige gegevens.

a. Veldinventaris

23. Voor de veldinventaris behoeven alleen gegevens te worden verstrekt door deelnemers, die voor het eerste jaar aan de boekhouding deelnemen. Onder veldinventaris wordt verstaan het totaalbedrag van de kosten, welke in een bepaald boekjaar zijn besteed ten behoeve van het boekjaar, dat daarop volgt, dus loon, paardekosten, trekkerkosten, kosten voor zaaizaad en pootgoed, ontsmettingskosten voor zaaizaad, gestrooide meststoffen.
In de administratie wordt bij de meeste kosten echter geen onderscheid gemaakt tussen oogstjaar en boekjaar, zodat als kosten van de veldinventaris alleen behoeven te worden opgegeven:

1e. de kosten van het vóór 1 Maart aangekochte zaaizaad en pootgoed;
2e. de kosten van de vóór 1 Maart ten behoeve van de volgende oogst aangewende of aangekochte kunstmeststoffen. De reeds gestrooide hoeveelheden moeten per soort meststof en per gewas worden opgegeven;
3e. de vóór 1 Maart betaalde ontsmettingskosten van zaaizaad voor de volgende oogst;
4e. kosten van werk door derden, voor zover het directe kosten voor de gewassen betreft, zoals loonzaaien.
De kosten van loonploegen worden als indirecte kosten beschouwd en behoeven dus niet te worden opgegeven;
5e. bij de bedrijven met uitvoerige tijdschrijving moeten de loonkosten, paardekosten en trekkerkosten in de veldinventaris worden opgegeven. Bij de bedrijven met eenvoudige tijdschrijving is deze opgave niet nodig.

b. Beginvoorraden

24. De deelnemers, die het vorige boekjaar niet aan de boekhouding deelnamen, moeten bij de aanvang van het boekjaar een opgave verstrekken van de aanwezige voorraden, dus voorraden akkerbouwproducten, voorraden aangekocht veevoer, voorraden benzine, petroleum, spuitvet, voorraden drainagemateriaal, voorraden bindertouw, enz.

c. Inventaris werktuigen

25. Bij deelnemers, die voor het eerst aan de boekhouding deelnemen, wordt bij de aanvang van het boekjaar de inventaris van de in gebruik zijnde werktuigen opgemaakt. Voor de overige deelnemers moet het werktuigenregister worden bijgewerkt met de gegevens uit het kasboek betreffende aan- en verkoop van werktuigen, terwijl tevens moet worden opgegeven, welke werktuigen in de loop van het boekjaar buiten gebruik zijn gesteld.
De werktuigeninventaris wordt opgenomen in het werktuigenregister. In dit register vindt aan het eind van het boekjaar ook de berekening van de rente en afschrijving werktuigen plaats.

HOOFDSTUK II

HET VASTLEGGEN VAN DE DOOR DE DEELNEMER VERSTREKTE GEGEVENS

A. Algemeen

26. De gegevens, welke door de deelnemers worden verstrekt op de kasstaten en de eenvoudige arbeidsnotitiestaten worden overgenomen in het kasboek, het resultatenboek en het register TA.
In § 3 en § 4 van de Algemene Instructie (April 1953) is een uiteenzetting gegeven over de contrôle van de binnengekomen gegevens en over de te volgen werkwijze bij het inboeken.

B. Het kasboek

a. Algemeen

27. De ontvangsten en uitgaven, welke door de deelnemer op de kasstaten zijn genoteerd, worden overgenomen op de Staten van het kasboek.
Op deze kasstaten zijn voor bepaalde opbrengsten en bepaalde kosten aparte kolommen gereserveerd. De kosten worden in verschillende gevallen aangeduid met een codenummer, waarbij soms verschillende kostensoorten met hetzelfde codenummer worden aangegeven.(Zie bijlage I en de hierna volgende toelichting op de afzonderlijke kolommen van de ontvangsten en uitgavenstaten.)
Van een aantal kolommen van de ontvangstenstaat en van de uitgavenstaat is in het resultatenboek (zie punt 60 t/m 70) een aparte specificatiestaat opgenomen.

b. De kasstaat voor ontvangsten (Staat A)

Datum	Omschrijving	Totaal ontvangsten oppervl. cult. gr. ha	Opbrengsten marktbare gewassen						Opbrengsten vee verkopen	
			Granen en graanstro ha	Peul-vruchten ha	Poot-aardappelen ha	Consumptie-aardappelen ha	Handels-gewassen ha	Ov. marktb. gew. en suikerb. ha	Om-schr.	Bedrag
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k

veehouderij (Oppervlakte Voedergewassen) ha								Overige opbrengsten		Overige ontvangsten		Aant.
Melk					Diversen					Privé	Bedr.	
Periode	% vet	kg melk	kg vet	Bedrag	Om-schr.	kg	Bedrag	Om-schr.	Bedrag	Bedr.	Bedr.	
l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x

Kolom a: Datum

28. In deze kolom wordt de periode, waarin het bedrag ontvangen is, opgenomen.

Kolom b: Omschrijving

29. Deze kolom wordt alleen gebruikt, wanneer naast de codering nog een nadere aanduiding van een bepaalde post noodzakelijk wordt geacht.

Kolom c: Totaal ontvangen bedra/

30. In deze kolom wordt het totale ontvangen bedrag geboekt, dat in de overige kolommen moet worden gespecificeerd.
In de kop van deze kolom wordt de totale oppervlakte cultuurgrond opgenomen. Deze oppervlakte moet gelijk zijn aan de som van de oppervlakte, welke in de overige kolommen zijn genoteerd.

Kolom d t/m i: Opbrengsten marktbare gewassen

31. In deze kolommen worden de opbrengsten genoteerd van de verkochte marktbare gewassen. Tevens wordt voor elk gewas of groep van gewassen de oppervlakte gemeten maat genoteerd.
Voor elke kolom is in het resultatenboek een aparte specificatiestaat opgenomen.

Kolom Kasstaat	Specificatiestaat in resultatenboek
kolom d: granen en graanstro(geen mais)	Staat D (zie punt 62)
kolom e: peulvruchten en peulvruchtenstro	Staat E (zie punt 63)
kolom f: pootaardappelen	Staat F (zie punt 64)
kolom g: consumptieaardappelen	Staat C (zie punt 61)
kolom h: handelsgewassen kolom i: overige marktbare gewassen en suikerbieten	Staat G (zie punt 65)

Onder Handelsgewassen worden opgenomen:

vlas (olievlas)
blauwmaanzaad
koolzaad
karwijzaad
spinaziezaad
suikerbietenzaad
mosterdzaad
kanariezaad
graszaad

Onder overige marktbare gewassen worden opgenomen:

gewassen in deelbouw[1])
aardappelland arbeiders
wortelen
uien
mais[2])
spruiten

32. Als opbrengst van de producten moet steeds de bruto-opbrengst worden genoteerd. Eventuele afleveringskosten worden op de kasstaat voor uitgaven genoteerd.
Van de afrekening van de suikerbieten dient op één van de blanco bladzijden van het resultatenboek een volledig afschrift te worden opgenomen.(Zie punt 106.) Ontvangen vergoeding voor terreinlevering bij suikerbieten verhoogd de opbrengstprijs; de door de fabriek in rekening gebrachte vrachtkosten worden niet in mindering gebracht op de opbrengst, maar als vrachtkosten onder werk door derden geboekt.

1) Voorzover de grond door de L.E.I. deelnemer beschikbaar wordt gesteld.

2) Mais wordt dus niet tot de granen gerekend.

33. Op een aantal producten vinden heffingen plaats tot dekking van de kosten der werkzaamheden, welke de Stichting voor de Landbouw verricht in het algemeen landbouwbelang. Voor zover deze heffingen afzonderlijk bij de afrekening worden vermeld moeten zij niet onder de kosten worden opgenomen, maar van de opbrengst worden afgetrokken.

34. Verder vindt nog een areaalheffing plaats op aardappelen door het Bedrijfschap voor Aardappelen. De betaalde heffing wordt niet onder de kosten opgenomen, maar in rood op de kasstaat voor ontvangsten vermeld. Aan het eind van het jaar wordt de heffing van de opbrengst van de aardappelen afgetrokken.

Kolommen j en k : Vee-verkopen

35. In deze kolommen worden de opbrengsten geboekt van verkocht rundvee, verkochte paarden, varkens en schapen met omschrijving van het aantal en de soort.
De meeste deelnemers vermelden de afleveringskosten van het vee niet afzonderlijk. Met het oog op de uniformiteit worden daarom bij verkopen van vee op alle bedrijven de afleveringskosten in mindering op de opbrengst gebracht, ook al zijn ze afzonderlijk vermeld. Telkens moet gecontroleerd worden of er overeenstemming is tussen de op de arbeidsnotitiestaat vermelde veemutaties en het aantal volgens de kasstaat verkochte dieren.

36. In het kader van het plan om de Nederlandse rundveestapel in de periode van 5 jaar vrij van tuberculose te maken, wordt wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan voor afgeleverde reageerders een subsidie verleend. De subsidieregeling is niet voor alle provincies gelijk, maar bedraagt toch momenteel overal ± f.150,- per verkochte reagerende koe. Dit bedrag wordt echter eerst uitgekeerd indien en zodra het rundveebeslag op het betrokken bedrijf reactie-vrij is binnen de voor het bedrijf vastgestelde termijn Dit houdt dus in, dat bij zwaar besmette bedrijven, de uitbetaling eerst over enige jaren zal plaats vinden. Ten einde het saldo omzet en aanwas van rundvee elk jaar zo nauwkeurig mogelijk te kunnen bepalen, wordt de subsidie, welke men voor de in een bepaald boekjaar afgeleverde reageerders zal ontvangen, aan het eind van het boekjaar als een vordering voor verkocht rundvee in onze administratie opgenomen, dan wel direct op de kasstaat en Staat A apart bijgeboekt. Daartoe is het dus noodzakelijk, dat de deelnemer bij verkoop van reageerders aangeeft of hij in aanmerking komt voor subsidie of niet.

Kolommen l t/m p: Melk

37. Op de melkafrekening worden soms van de bruto-opbrengst uitgaven voor ondermelk, karnemelk, boter, bushuur, enz. afgetrokken. Op de ontvangstenstaat moet echter de bruto-opbrengst worden opgenomen; de in mindering gebrachte bedragen worden op de kasstaat voor uitgaven geboekt. In kolom l moet de periode van elke melkafrekening worden genoteerd.
De ontvangen bedragen voor aan huis verkochte melk en voor de aan de arbeiders verkochte melk worden eveneens in deze kolommen vermeld.

38. Op de melkafrekening worden verschillende heffingen (ten behoeve van het Bedrijfschap voor Zuivel, Stichting voor de Landbouw, enz.) in mindering op het melkgeld gebracht. Met uitzondering van de hieronder genoemde "spaarheffing" voor de t.b.c.-bestrijding worden deze heffingen ook in de administratie in mindering op het melkgeld gebracht.

39. Onder de heffingen op de melk zijn 2 heffingen begrepen, welke verband houden met het plan om de Nederlandse rundveestapel vrij van tuberculose te maken. Deze heffingen omvatten:

a. f.0,25 per 100 kg melk of per 10 kg zelfgemaakte kaas. (In Zeeland en Goeree-Overflakkee, de zgn. volle consumptiemelk-gebieden, vindt een heffing van f.4,- per koe plaats.)
Dit zgn. boerenkwartje moet door elke veehouder worden betaald. Uit de opbrengst van deze heffing en de bijdrage van de Overheid wordt o.a. de subsidie op de geslachte reageerders betaald. Deze heffing wordt niet onder de kosten opgenomen, maar in mindering gebracht op het melkgeld.

b. f.0,55 per 100 kg melk of per 10 kg zelfgemaakte kaas. (In Zeeland en Goeree-Overflakke f.7,50 per koe.)
Deze heffing geldt alleen voor bedrijven met een niet-t.b.c.-vrij rundveebeslag. Deze heffing is ingevoerd ten einde de volle medewerking van de boeren voor de t.b.c.-bestrijding te verkrijgen. Het is nl. een "spaarheffing", welke wordt terug-betaald indien en zodra het rundveebeslag reactie-vrij is geworden binnen de voor het betrokken bedrijf vastgestelde termijn, welke termijn maximaal 5 jaar kan bedragen. Aangenomen mag worden dat deze heffing aan de meeste boeren zal worden terugbetaald.
De uitbetaling vindt echter eerst plaats na verloop van 1, 2 of meer jaren. Bij zwaar besmette bedrijven eerst na 5 jaar. Indien de terugbetaalde spaarheffing als opbrengst melk werd geboekt in het jaar, waarin de uitbetaling plaats vindt, dan zouden de bedrijfsresultaten geen juist beeld geven van de werkelijke toestand. Daarom moet de periodiek ingehouden "spaarheffing" in de boekhouding toch als opbrengst van de melk worden beschouwd.
Als opbrengst van de melk wordt op de kasstaat voor ontvangsten dus geboekt, het uitbetaalde bedrag verhoogd met:

1e de ingehouden spaarheffing
2e de inhoudingen wegens geleverde boter, ondermelk, enz.

De onder 2e genoemde posten worden tevens op de kasstaat voor uitgaven als kosten opgenomen (behalve de boter). De uitbetaling van de spaarheffing wordt t.z.t. buiten beschouwing gelaten en dus niet opgenomen.

40. Door het Bedrijfschap voor Zuivel wordt een heffing verricht op afgeleverde melk en kaas ten behoeve van het Zuivelfonds. Deze heffing wordt in de boekhouding in mindering op het melkgeld gebracht. Een eventuele terugbetaling moet dus als opbrengst melk worden geboekt. Deze terugbetaling vindt dan plaats over een periode, welke geheel of ten dele in een reeds afgesloten boekjaar valt. Eenvoudigheidshalve wordt deze terugbetaling dan ook als opbrengst melk (met omschrijving) geboekt in het boekjaar, waarin het bedrag door de deelnemer wordt ontvangen

Kolommen q t/m s: Diverse opbrengsten veehouderij

41. In deze kolommen worden opgenomen:
a. overige opbrengsten rundvee, bv. dekgeld, weidegeld, stalmest
b. eventueel opbrengsten van paarden
c. overige opbrengsten ander vee, bv. eieren
d. opbrengst van verkochte voedergewassen, bv. hooi, ook klaverzaad.

Van elke opbrengst moet een omschrijving worden gegeven.

Kolom T en V,: overige opbrengsten.

42. In deze kolommen worden o.a. opgenomen ontvangsten van werk voor derden, ontvangsten van verkocht fruit, terugontvangen ziekengeld, ontvangsten van verhuurd land.(De opbrengst van verhuurd land wordt dus niet geboekt in de kolommen d t/m i: marktbare gewassen.) Ook de opbrengst van deelbouw, indien de grond door een ander beschikbaar is gesteld, wordt in kolom u opgenomen.
Bij het terugontvangen ziekengeld moet worden aangetekend of het terugontvangen ziekengeld betrekking heeft op vaste arbeiders of op losse en los-vaste arbeiders.

Kolommen v en w: Overige ontvangsten

43. De "overige ontvangsten" zijn gesplitst in "Privé" en "Bedrijf".
In kolom y "privé" worden opgenomen de zuivere privé-ontvangsten, bv. ontvangen rente op obligaties of geldleningen.
Kolom w"bedrijf" heeft betrekking op ontvangsten, welke wel in verband staan met het bedrijf, maar welke niet of niet geheel als opbrengsten van het lopende boekjaar kunnen worden beschouwd, bv. opbrengst van verkochte werktuigen, ingehouden loonbelasting, ziekenfondspremie, ontvangen bedragen voor teruggeleverde emballage,. ontvangen bedragen voor verkochte producten van de vorige oogst of voor dieren, welke reeds voor de aanvang van het boekjaar werden afgeleverd.
Een omschrijving van deze posten vindt plaats in kolom b of in de kolom x.

c. Kasstaat voor uitgaven (Staat B)

Datum	Omschrijving	Totaal uitgegeven bedrag	Vee-aankopen		Loon	Werk door derden (Zie spec.)	Onderhoud werktuigen en bindertouw	Kosten trekker (Zie Spec.)	Zaaizaad en pootgoed (Zie Spec.)	Aangek. mest-stoffen (zie spec.)
			Om-schrij-ving	Bedrag						
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k

Aangekocht veevoer (Zie spec.)	Pacht	Overige onkosten						Over. uitgaven		Aantekeningen
		Rundvee en schapen	Paarden		Varkens	Diversen		voor privé	voor bedr.	
		Bedrag	Om-schr.	Bedrag	Bedrag	Om-schr.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	
l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v

Kolommen a,b en c.

44. Deze kolommen behoeven na hetgeen hierover bij de ontvangstenstaat is gezegd geen nadere toelichting meer.

Kolommen d en c: Vee-aankopen

45. In deze kolommen worden de betalingen geboekt van aangekocht vee. Kosten, welke op deze aankopen vallen, zoals vracht, provisie e.d. verhogen de aankoopprijs. Deze kosten worden dus niet afzonderlijk vermeld.
In kolom d moet het aantal stuks en de soort worden vermeld. Nagegaan moet worden of er overeenstemming is tussen de op de eenvoudige arbeidsnotitiestaat aangegeven veemutaties en het aantal volgens de kasstaat aangekochte dieren.

Kolom f: Betaald loon

46. In deze kolom wordt het brutoloonbedrag geboekt. Betaalde kosten voor werk door derden (waaronder afrekeningen van de D.U.W., N.H.M., enz.) worden niet in kolom f opgenomen, maar in kolom g. Met de aan de arbeiders verstrekte vacantiebonnen wordt geen rekening gehouden bij het bepalen van het brutoloon per arbeider. Het betaalde bedrag voor aankoop van vacantiebonnen wordt wel opgenomen in kolom f. Er moet dan worden aangegeven, dat het geboekte bedrag betrekking heeft op aankoop van vacantiebonnen. Het loon van de dienstbode wordt als uitgave voor privé beschouwd en opgenomen in kolom t. Bedragen voor aankoop van zegels voor het pensioenfonds worden niet in kolom f, maar in kolom u genoteerd. Met niet-ingehouden ziekenfondspremie, loonbelasting, enz. of emolumenten wordt bij het opnemen van de loonbedragen in kolom f geen rekening gehouden.

Kolom g: Werk door derden en afleveringkosten

47. Alle kosten van het werk door derden, zoals loonploegen, loondorsen, enz. worden opgenomen in kolom g. Ook de kosten verbonden aan werkzaamheden verricht door de D.U.W. of N.H.M., worden in deze kolom genoteerd. Verder worden in deze kolom nog geboekt de afleveringskosten (vracht en weegloon) van de gewassen.
Van elke post moet een omschrijving worden gegeven op Staat H van het resultatenboek (zie punt 66).
Droogkosten van gras en klaver worden niet als kosten werk door derden beschouwd. Deze kosten worden als aangekocht veevoer geboekt in kolom 1. Kosten voor het drogen en dorsen van bv. klaverzaad en graszaad worden wel in kolom g en dus ook op Staat H genoteerd.

Kolom h: Onderhoud werktuigen en bindertouw

48. In deze kolom worden opgenomen onderhoudskosten werktuigen en aanschaffing klein gereedschap (excl. onderhoud en aanschaffing paardetuigen, zie punt 55). Aankopen bindertouw worden ook in deze kolom opgenomen. Bij het geboekte bedrag van bindertouw moet een omschrijving worden gegeven.
Grote posten voor onderhoud moeten worden gespecificeerd in kolom v. Kosten voor onderhoud en reparatie van een trekker komen niet in kolom h, maar in kolom i. (Zie ook Hoofdstuk V van de Algemene Instructie.)

Kolom i: Kosten trekker

49. In deze kolom komen de kosten van de trekker (reparatie, benzine, olie). Op Staat I van het resultatenboek wordt een volledige specificatie van de trekkerkosten gegeven (zie punt 67).

Kolom j: Zaaizaad en pootgoed

50. De uitgaven voor zaaizaad en pootgoed, (ongeacht voor welke oogst) welke in deze kolom worden opgenomen, worden volledig gespecificeerd op Staat J van het resultatenboek (Zie punt 68).

Kolom k: Aangekochte meststoffen

51. Alle bedragen van in het betrokken boekjaar aangekochte meststoffen worden hier vermeld. Vracht e.d. verhogen de aankoopprijs en worden dus niet afzonderlijk opgenomen. De kosten voor papierenzakken, welke niet worden teruggegeven, worden bij het aankoopbedrag geteld en niet geboekt onder emballage.
Van de aangekochte meststoffen vindt een volledige specificatie plaats op Staat L van het resultatenboek. (Zie punt 69.)
In het onder punt 22 besproken voorraadregister moet de deelnemer de aangekochte meststoffen eveneens noteren. In dit register worden door hem tevens de strooiingen opgenomen.
Indien aangekochte meststoffen weer worden doorverkocht, moet de opbrengst in rood in kolom k worden opgenomen.

Kolom l: Aangekocht veevoer en strooisel

52. De in deze kolom geboekte bedragen voor aangekocht veevoer en strooisel worden gespecificeerd op Staat M van het resultatenboek.
Het verbruik van het aangekochte veevoer wordt door de deelnemers vermeld in het onder punt 22 genoemde voorraadregister.
De kosten voor grasdrogen en maalloon worden eveneens in kolom l vermeld en gespecificeerd op Staat M. (Zie punt 70.)
Er moet op worden gelet, dat de betalingen, welke kort na de aanvang van het boekjaar plaats vinden, ook betrekking kunnen hebben op veevoer, dat reeds vóór 1 Maart is ontvangen en dus nog vóór 1 Maart is verbruikt of vorig jaar als eindvoorraad is opgenomen.
Is het veevoer reeds voor 1 Maart ontvangen, dan worden de betrokken bedragen in kolom u geboekt met omschrijving in kolom v.
Er vindt dan ook geen specificatie plaats op Staat M.

Kolom m: Pacht

53. In deze kolom wordt de betaalde pacht opgenomen.

Kolom n: Overige kosten rundvee en schapen

54. In deze kolom worden alle directe kosten voor het rundvee en de schapen opgenomen, dus dekgeld, veeartskosten, fokverenigingskosten, verzekeringskosten, geneesmiddelen, melkwatten enz., echter geen veevoer en geen afleveringskosten voor vee. (Zie punt 35.)

Kolommen o en p : Overige kosten paarden

55. In deze kolommen worden de directe kosten (excl. voer) van de paarden genoteerd.

De kosten worden als volgt gecodeerd:

codenummer	41	verzekering
"	42	hoefbeslag
"	43	onderhoud en aanschaffing tuigen
"	44	dekgelden
"	45	veeartskosten
"	49	diverse kosten

Kolom q: Overige kosten varkens

56. In deze kolom komen de directe kosten van de varkens (exl.voer).

Kolommen r en s : Overige diverse kosten

57. In deze kolommen worden de volgende kosten opgenomen:

codenummer	12	drainagemateriaal
"	15	onderhoud gebouwen voor rekening pachter (zgn klein onderhoud)
"	91	emballage
"	92	kosten marktbezoek
"	93	kosten boekhouding
"	94	ontsmettingsmiddelen
"	95	onkruidbestrijding
"	96	keurloon en plombeerloon
"	97	afleveringskosten gewassen
"	98	omzetbelasting
"	99	verzekering gewassen en werktuigen
"	999	diversen

(verzekering rundvee, paarden en ander vee wordt opgenomen resp. in de kolommen n, p en q; verzekering gebouwen wordt genoteerd in kolom u met omschrijving in kolom v)
Onder codenummer 15 "onderhoud gebouwen voor rekening pachter" mogen alleen de kosten voor onderhoud van gebouwen worden opgenomen, welke normaal (dus ongeacht de bepalingen van het pachtcontract) voor rekening van een pachter komen (zgn. klein onderhoud). Codenummer 15 wordt dus zowel bij pachtbedrijven als bij bedrijven in eigendom gebruikt. Het zgn. groot onderhoud, dat dus normaal voor rekening van de eigenaar komt, wordt geboekt in kolom u"overige uitgaven voor het bedrijf" met omschrijving in kolom v.
Aan het eind van het jaar moet dan worden nagegaan welk gedeelte hiervan ten laste van het lopende boekjaar moet worden gebracht.

Kolom t: Uitgaven voor privé

58. In deze kolom worden de zuivere privé-uitgaven opgenomen, zoals huishoudgeld, loon voor eigen kinderen, loon dienstbode.

Kolom u: Uitgaven voor het bedrijf

59. In deze kolom worden, die uitgaven genoteerd, welke wel betrekking hebben op het bedrijf, maar welke niet of niet geheel als kosten voor het lopende boekjaar kunnen worden beschouwd. In deze kolom worden dus geboekt:

a. aankopen werktuigen (geen klein gereedschap).
b. afgedragen loonbelasting en sociale lasten, aankopen van ziekenfondscoupons of pensioenfondszegels.
c. eigenaarslasten, zoals groot onderhoud gebouwen, polderlasten, grondbelasting, verzekering gebouwen, betaalde hypotheekrente. Ook bij de bedrijven in eigendom moeten de eigenaarslasten volledig worden opgenomen. Het is nl. noodzakelijk, dat bekend is, welke omvang deze betalingen hebben. In de omschrijving dient hier in elk geval de periode waarop de lasten betrekking hebben te worden opgenomen.
d. onderhoudskosten of aanschaffingskosten van rijwielen
e. betaalde schulden (begin boekjaar) voor weidegeld, pacht afleveringskosten, veevoer, aankopen vee, werk door derden, brandstoffen en smeermiddelen.

Van al deze posten moet in kolom v een volledige omschrijving worden gegeven.

3. Het Resultatenboek

a. Algemeen

60. In het resultatenboek komen Staten voor welke in de loop van het boekjaar worden ingevuld en Staten welke aan het eind van het jaar worden gebruikt bij de uitwerking van de boekhouding.
In dit hoofdstuk zullen alleen de Staten worden besproken, welke geheel of ten dele in de loop van het boekjaar worden ingevuld.
Het afsluiten van deze Staten wordt besproken in hoofdstuk III.

b. Bestemming van de voor Consumptie/Fabriek gerooide aardappelen (Staat C)

61. De verkopen van de voor consumptie of fabriek gerooide aardappelen worden gespecificeerd op Staat C. Deze Staat geeft dus een specificatie van de in kolom g van de kasstaat geboekte bedragen.
Bij elke afgeleverde partij moet de datum van aflevering worden genoteerd, dus niet de datum van betaling.
Verder moet onderscheid worden gemaakt tussen aardappelen, welke verkocht zijn als consumptie-aardappelen (of verkocht zijn aan de fabriek, indien Staat C betrekking heeft op fabrieksaardappelen) en aardappelen, welke zijn verkocht als veevoer.
Indien Staat C betrekking heeft op fabrieksaardappelen worden de fabrieksaardappelen, welke zijn verkocht voor de consumptie genoteerd op regel 8.
De betaalde areaalheffing wordt genoteerd op regel 12.
Bij elk ras moet de betaalde oppervlakte worden vermeld.

c. Specificatie opbrengst granen (Staat D)

62. De in kolom d van de kasstaat voor ontvangsten geboekte bedragen worden gespecificeerd op Staat D. Bij elke verkoop moet de datum van aflevering en de datum van betaling worden genoteerd.
In de kolom graanstro wordt in de smalle kolom van "code" de soort stro vermeld. Bij elk gewas moet de oppervlakte worden vermeld. De gewassen moeten duidelijk worden aangegeven, dus niet vermelden tarwe, gerst, maar wintertarwe, zomertarwe, wintergerst, zomergerst. Maïs wordt niet onder de granen opgenomen, maar onder overige marktbare gewassen.(Staat G)

d. Specificatie opbrengst peulvruchten en peulvruchtenstro (Staat E)

63. Op deze Staat wordt een specificatie gegeven van de in kolom e van de kasstaat voor ontvangsten geboekte posten. Ook het peulvruchtenstro wordt op deze staat genoteerd. Ook hier moeten de gewassen duidelijk worden aangegeven, dus niet bonen, maar bruine bonen, witte bonen, schokkers enz.

e. Specificatie van de voor pootgoed gerooide aardappelen (Staat F)

64. Deze Staat moet een specificatie geven van de in kolom f van de kasstaat voor ontvangsten geboekte bedragen.
De verkopen van de voor pootgoed gerooide aardappelen worden op Staat f gesplitst in:

a. verkocht als pootgoed
b. verkocht als consumptieaardappelen
c. verkocht als veevoer

In de kolom datum wordt de datum van aflevering genoteerd en niet de datum van betaling. Bij de als pootgoed verkochte aardappelen moeten tevens klasse en maat worden genoteerd.

f. Specificatie van de opbrengst handelsgewassen, overige marktbare gewassen en suikerbieten. (Staat G)

65. Op deze Staat wordt een specificatie gegeven van de in kolommen h en i van de kasstaat voor ontvangsten geboekte bedragen. Op Staat G is slechts één "totaal" kolom opgenomen. Het is gewenst deze totaalkolom te gebruiken voor overige marktbare gewassen en suikerbieten. Voor de handelsgewassen kan één van de blanco kolommen worden ingericht als "totaalkolom". Welke kolom hiervoor moet worden genomen is afhankelijk van het aantal voorkomende handelsgewassen. (Zie punt 31.)

g. Specificatie werk door derden (Staat H)

66. Kolom g van de kasstaat voor uitgaven wordt gespecificeerd op Staat H. Hierbij moet onderscheid worden gemaakt tussen werk door derden en werk door arbeiders in groepsverband, en D.U.W., N.H.M. ook de afleveringskosten van de gewassen worden hier genoteerd.

h. Specificatie trekkerkosten (Staat I)

67. De trekkerkosten, welke zijn geboekt in kolom i van de kasstaat voor uitgaven worden volledig gespecificeerd op Staat I. Er moet op worden gelet, dat de opgegeven aankopen voor benzine, petroleum enz. ook inderdaad voor de trekker zijn besteed. Zo kwam het vorig jaar voor, dat benzine voor een privé-auto was geboekt als trekkerkosten voor een trekker, welke geen benzine verbruikte.

i. Specificatie zaaizaad en pootgoed (Staat I)

68. Op deze Staat wordt het aangekochte zaaizaad en pootgoed (Kolom j kasstaat voor uitgaven) gespecificeerd. De specificatie vindt plaats op de bovenste helft van de Staat.
Het bedrag komt, indien het zaaizaad is bestemd voor de lopende oogst in kolom h en indien het zaaizaad bestemd is voor de volgende oogst in kolom i van Staat J.
(Staat K wordt ingevuld bij de uitwerking: zie punt 85 t/m 87)

j. Specificatie aangekochte meststoffen (Staat L)

69. De in kolom k van de kasstaat voor uitgaven geboekte bedragen voor aangekochte meststoffen worden gespecificeerd op Staat L. Op Staat L wordt onderscheid gemaakt in aangekocht voor lopende oogst en aangekocht voor volgende oogst. Dit onderscheid is tijdens het inboeken nog niet volledig door te voeren.
Zolang het nog mogelijk is, dat de aangekochte meststoffen zullen worden aangewend voor de lopende oogst, worden ze geboekt onder A "lopende oogst". Indien het uitgesloten is, dat de aangekochte meststoffen nog voor de lopende oogst worden gebruikt worden ze geboekt onder B "volgende oogst".

k. Specificatie aangekocht veevoer (Staat M)

70. Het in kolom l van de kasstaat voor uitgaven geboekte veevoer wordt gespecificeerd op Staat M.

D. Het register TA

a. Het inboeken

71. De gegevens van de arbeidsnotitiestaten worden overgenomen in het register TA. De bladzijden 2 en 3 zijn ingericht voor het wekelijks noteren van de gewerkte uren van de boer en zijn gezinsleden (eventueel ook de uren, welke de dienstbode voor het bedrijf heeft gewerkt). De uren worden per persoon genoteerd. Ook de uren van de paarden en van de trekkers worden hier opgenomen. (Voor de trekkeruren zijn 2 kolommen gereserveerd voor het geval er 2 trekkers op het bedrijf zijn.)
De overige bladzijden zijn bestemd voor het noteren van de uren en de loonbedragen van de betaalde arbeiders.
Voor elke arbeider wordt een aparte Staat aangelegd. Daar één bladzijde per arbeider niet voldoende is, zijn voor elke arbeider 2 bladzijden opgenomen. Zodra de linkerbladzijde vol geboekt is, worden op de rechterbladzijde de gegevens van de volgende weken geboekt.
Bladzijde 4 en 5 is dus bestemd voor arbeider no 1; blz. 6 en 7 voor arbeider no 2 enz.
In de kop van de Staat worden enige algemene gegevens van de betrokken arbeider vermeld. Onder vaste toeslagen worden verstaan de toeslagen, welke worden verstrekt voor:

a. diploma 2-jarige landbouwcursus
b. diploma lagere landbouwschool
c. diploma landbouwwinterschool
d. melkersdiploma, ten minste 180 punten
e. diploma Stichting Landbouwonderwijs voor motorkennis en tractorchauffeur
f. eerste knecht of voorman
g. andere erkende diploma's op het gebied van de landbouw.

72. Op de verschillende kolommen wordt nog de volgende toelichting gegeven:

1. kolom 3 heeft betrekking op de "niet gewerkte, maar wel betaalde uren". In verband met de inrichting van de eenvoudige arbeidsnotitiestaat kan deze kolom niet worden ingevuld.
2. kolom 4 heeft alleen betrekking op tijdloon
3. kolom 5 heeft betrekking op vergoedingen, bv. fietsvergoeding
4. in de kolommen 6 t/m 9 worden de verstrekte emolumenten opgenomen en de bijboekingen voor niet-ingehouden loonbelasting, pensioenfondspremie, ziektewetpremie enz.
   Indien nml. geen loonbelasting, pensioenfondspremie enz. worden ingehouden, omdat de boer deze bedragen voor eigen rekening neemt, moet het loon van de betrokken arbeiders met het berekende bedrag worden verhoogd. Deze bijboeking kan wekelijks of periodiek plaats vinden. (Zie punt 77.)
5. in de kolommen 11 t/m 13 worden werkzaamheden in accoord opgenomen. De werkzaamheden (kolom 11) en het bedrag moeten altijd worden genoteerd; de uren alleen in bepaalde gevallen. (Zie punt 3.)

b. De periodieke afsluiting

73. Periodiek moeten de Staten van het register TA worden geteld. Deze periodieke afsluiting vindt in ieder geval plaats wanneer er een wijziging komt in de voor boer en gezinsleden in te calculeren uurlonen of in het percentage in te calculeren sociale lasten. Verder kan periodieke afsluiting plaats vinden wanneer het gewenst wordt geacht.

74. De periodieke afsluiting vindt als volgt plaats:

a. op elke Staat van het register TA wordt voor elke kolom het totaal van de afgelopen periode bepaald;
b. deze totalen per periode worden per arbeider overgenomen op de Staten U en V van het resultatenboek:
de gegevens van de vaste arbeiders op Staat U
de gegevens van de losse en los-vaste arbeiders op Staat V
De uren van boer en gezinsleden worden vermenigvuldigd met de in de betrokken periode voor deze personen geldende uurlonen en het aldus verkregen loonbedrag wordt per persoon genoteerd op Staat W van het resultatenboek op de regel van de betrokken periode. (Bij elke persoon wordt op Staat W tevens het ingecalculeerde uurloon genoteerd)
Voor de in te calculeren uurlonen wordt verwezen naar bijlage II;
c. vervolgens worden per arbeider de over de betrokken periode in te calculeren sociale lasten bepaald. In kolom 13 van de Staten U en V wordt van elke arbeider het in te calculeren percentage sociale lasten genoteerd. In de kolommen 11 en 12 komen de berekende bedragen en wel in kolom 11 het berekende bedrag aan sociale lasten over het tijdloon en in kolom 12 het berekende bedrag aan sociale lasten over het accoordloon.
Op Staat W worden op dezelfde wijze de sociale lasten voor boer en gezinsleden berekend.
Voor de in te calculeren sociale lasten wordt verwezen naar bijlage II;
d. als de werkzaamheden genoemd onder a t/m c hebben plaats gevonden worden op de Staten U en V de totalen in de kolommen 3 t/m 12 van de betrokken periode bepaald.
Deze totalen worden weer overgenomen in de kolommen 14 t/m 21 van Staat U resp. Staat V.

75. Elke periodieke afsluiting staat los van de vorige. De te bepalen totalen hebben dus steeds betrekking op de periode, welke verlopen is na de vorige periodieke afsluiting.

76. De voor boer en gezinsleden in te calculeren uurlonen en de percentages sociale lasten zijn voor de periode van 1 Maart 1953 af gegeven in bijlage II. Zodra de lonen of de percentages sociale lasten een wijziging ondergaan, wordt een aanvulling op deze instructie verstrekt.

c. Het bijboeken van de niet-ingekomen loonbelasting en sociale lasten

77 Onder punt 72 is reeds aangegeven, dat het loon van de arbeiders moet worden verhoogd met de verstrekte emolumenten en de niet-ingehouden loonbelasting en sociale lasten. (Zie bijlagen II en IV.)
De bij te boeken bedragen kunnen betrekking hebben op:
waarde kost en inwoning en waarde emolumenten
2% ziekenfondspremie
1% ziektewet
pensioenfondspremie
premie wachtgeld- en werkloosheidsverzekering
loonbelasting.

De bijboeking kan als volgt geschieden. Hierbij worden niet de fiscale voorschriften gevolgd.

Loon volgens kolommen 4 en 5 van register TA		f....	
Bij: waarde kost en inwoning		" ...	
waarde emolumenten		+ " ...	
	Totaal	f.	A
Bij: premie wachtgeld- en werkloosheidsverzekering			
vaste arbeiders 1.1% van A)		f.	
losse en los-vaste arbeiders 4.4% van A)		+	
	Totaal	f.....	B.
Bij: 2% ziekenfondspremie over B	f.....		
1% ziektewet over B	f.....		
pensioenfondspremie	f.....		
loonbelasting over B	f.....		
		+ f.	
	Totaal loon	f.	
	(te vermelden in kolom 10)		

De bijboekingen worden opgenomen in de kolommen 6 t/m 9. Het is ook mogelijk, dat de bijboeking moet plaats vinden op het accoordloon. In dat geval wordt het bij te boeken bedrag afzonderlijk genoteerd in kolom 13 met omschrijving.

HOOFDSTUK III

HET UITWERKEN VAN DE BOEKHOUDING

A. Algemeen

78. In de Algemene Instructie is reeds het een en ander gezegd over de organisatie van de werkzaamheden. Hierover behoeft in deze instructie dus niets meer te worden vermeld. Er wordt alleen nog op gewezen, dat strikt de hand moet worden gehouden aan de gegeven richtlijnen.
De boekhouding moet een "leesbare" boekhouding zijn, ook voor een buitenstaander. Het volledig vermelden van alle gegevens op de juiste plaats kost geen extra tijd, mits reeds tijdens de inboekingsperiode het doel van de boekhouding goed in het oog wordt gehouden.
Een overzichtelijke boekhouding bevordert de snelle uitwerking en beperkt het aantal fouten tot een minimum.

79. In het resultatenboek zijn zoveel mogelijk de posten, die kunnen voorkomen, voorgedrukt. Wanneer nu op een bedrijf een bepaalde post niet voorkomt, moet de betrokken regel in het resultatenboek niet blanco worden gelaten, maar moet worden vermeld "geen", als aanduiding, dat de post niet werd vergeten. Dit voorkomt onnodige vragen van districtschef of hoofdkantoor.
Dit geldt bv. voor de volgende posten:
   a. omzet en aanwas van vee. Indien geen subsidie voor afgeleverde reageerders op Staat R voorkomt, moet hier worden vermeld "geen subsidie";
   b. pacht, Staat O. Indien geen kosten voor grondverbetering voorkomen moet bij de berekening van de pacht op Staat O op de regel "kosten grondverbetering" worden vermeld: "geen";
   c. indien geen ziekengeld is terugontvangen moet op de betrokken regels van Staat U en V worden vermeld: "geen".
   Bij losse arbeiders moet de waarde van de vacantiebonnen zijn vermeld op Staat V. Komt op de betrokken regel geen bedrag voor dan moet de reden worden aangegeven;
   d. op de opbrengststaten moet op de regel nabetaling óf een bedrag óf het woord "geen" zijn vermeld. Hetzelfde geldt voor de regel "areaalheffing" bij de aardappelen.

B. Het afronden van de getallen

80. Het is de bedoeling, dat de getallen bij de uitwerking worden afgerond op hele guldens. Deze afronding heeft betrekking op:
   a. alle berekende bedragen;
   b. alle bijboekingen en afboekingen op de specificatiestaten van het resultatenboek. Ook de "totaaltellingen" van deze staten worden afgerond op hele guldens;
   c. de berekening van de omzet en aanwas. Op Staat R worden beginbalans, eindbalans, aankopen en verkopen direct afgerond op hele guldens;
   d. de overname van de bedragen uit het resultatenboek e.d. op het verslag voor de deelnemer.

C. Het waarderen van verbruikte producten uit eigen bedrijf

81. Bij het uitwerken van de boekhouding moeten de in eigen bedrijf verbruikte producten in geld worden gewaardeerd.
Deze waardering geschiedt tegen prijzen, welke aan het eind van het jaar worden opgegeven.

D. Voorafgaande berekeningen

a. algemeen

82. Enkele berekeningen bij het uitwerken van de boekhouding kunnen reeds vóór het einde van het boekjaar worden gemaakt, daar de benodigde gegevens reeds veel vroeger bekend zijn.
Deze berekeningen hebben betrekking op:

1e. berekening van de kosten van bemesting
2e. " " " " " zaaizaad en pootgoed
3e. " " " " " rente en afschrijving werktuigen
4e. " " " " " rente omlopend kapitaal

Bovenstaande werkzaamheden kunnen vóór 1 Januari zijn beëindigd.
Verder kunnen nog enige werkzaamheden vóór de afsluitdatum plaats vinden, zoals:

5e. het nagaan van het verbruik van producten uit eigen bedrijf van de vorige oogst en het in geld waarderen van deze producten (staat Q resultatenboek)
6e. het bepalen van de pacht (vergelijken met het voorgaande jaar)
7e. het bepalen van de definitieve opbrengst van de producten van de vorige oogst (staat IJ van het resultatenboek)
8e. berekening arbeidskern (staat T resultatenboek).

b. Berekening van de kosten van bemesting (Staten L en N)

83. De berekening van de voor de lopende oogst gestrooide meststoffen vindt plaats op Staat L. Zodra geen strooiïngen voor de lopende oogst meer plaats vinden wordt de op het bedrijf aanwezige voorraad kunstmest opgevraagd. Tevens moeten de strooiïngen op grasland (incl. kunstweide) worden opgevraagd van fosforzure meststoffen en kalimeststoffen en de strooiïngen per gewas van de stikstofmeststoffen. Indien het mogelijk is, dat ook reeds kunstmest is gestrooid voor de volgende oogst moet dit eveneens worden nagegaan, teneinde de juiste kunstmestkosten voor het lopende jaar te kunnen bepalen.

84. Op regel 1 van Staat L wordt het totaal van elke meststofsoort bepaald.
Op regel 2 wordt afgeboekt wat blijkens de opgenomen voorraden is bestemd voor de volgende oogst.
Op regel 3 wordt afgeboekt wat eventueel weer is verkocht.
Regel 4 heeft dus betrekking op de hoeveelheden en de bedragen van de meststoffen, welke na 1 Maart zijn aangekocht voor de lopende oogst.
Op regel 5 worden opgenomen de aankopen in het vorig boekjaar, welke waren bestemd voor de lopende oogst. Deze gegevens worden overgenomen van onderdeel B van Staat L van het resultatenboek van het vorig jaar (voor 1953/'54 moeten deze gegevens worden overgenomen van Staat G van het kasboek).
Regel 6 = regel 4 + 5, dus de gestrooide meststoffen voor de lopende oogst. Op de regels 7, 8 en 10 worden de hoeveelheden zuivere N, P_2O_5 en K_2O bepaald van de op regel 6 genoteerde hoeveelheden.
Op de regels 9 en 11 worden opgenomen de hoeveelheden zuivere P_2O_5 resp. K_2O, welke zijn gestrooid op grasland (incl. kunstweide).
Op regel 12 worden de kosten van de overige meststoffen opgenomen.
(Zie voor indeling meststoffen bijlage VIII.)

84a. De op regel 2 genoteerde hoeveelheden en bedragen worden overgeboekt op regel 13 "restant vorige oogst".
Op regel 14 komen dus de hoeveelheden en de bedragen van de meststoffen, welke in het lopende boekjaar zijn gekocht voor de volgende oogst.

84b. Regel 15 geeft de totale aankoop van de meststoffen aan in de periode 1 Maart t/m 30 April van het lopende boekjaar. Het bedrag op regel 15 in de kolom "totaal" moet gelijk zijn aan het totaal van kolom k van de kasstaat voor uitgaven.

84c. Op Staat N van het resultatenboek wordt nog een specificatie gegeven van de gestrooide hoeveelheden zuivere N per gewas.
Op de regel grasland wordt ook kunstweide opgenomen.

c. Berekening van de kosten van zaaizaad en pootgoed.(Staten I en K)

85. De berekening van de kosten van zaaizaad en pootgoed vindt plaats op de Staten J en K van het resultatenboek.
Kolom k van Staat J wordt geteld.(In kolom i kan een subtotaal worden gemaakt teneinde te kunnen controleren of het totaal van de kolommen h en i gelijk is aan het subtotaal van kolom j van de kasstaat voor uitgaven.)
Op de onderste helft van Staat J wordt het zaaizaad en pootgoed voor de lopende oogst afkomstig uit eigen bedrijf opgenomen.[1])
Dit zaaizaad en pootgoed zal in hoofdzaak afkomstig zijn van de vorige oogst. Deze gegevens worden overgenomen van de Staten C t/m G van het resultatenboek van het vorige boekjaar.(Voor 1953/'54 uit register UR.)
Bij het zaaizaad en pootgoed uit eigen bedrijf wordt opgeteld het in het vorige boekjaar aangekochte zaaizaad en pootgoed bestemd voor de lopende oogst. Dit laatste wordt overgenomen van Staat J van het resultatenboek van het vorige boekjaar.
Kolom i, regel: totaal aangekocht in lopend boekjaar. (Voor 1953/'54 Staat G van het kasboek).

1) Eventueel kan hier ook het zaaizaad uit eigen bedrijf (van de lopende oogst) bestemd voor de volgende oogst(kolom i) worden opgenomen. Dit is echter niet noodzakelijk aangezien dit zaaizaad reeds op de Staten C t/m G is vermeld.

86. Op Staat J is het aangekochte zaaizaad en pootgoed opgenomen in volgorde van de datum van betaling. Op Staat K wordt het zaaizaad en pootgoed voor de lopende oogst, zowel aangekocht als uit eigen bedrijf, gespecificeerd per gewas(ras). Op Staat K wordt dus de klemtoon gelegd op het ras, de ingezaaide oppervlakte, de keuring en de voor elk ras verbruikte hoeveelheden per ha.
Op Staat K moet worden nagegaan of:

1e. de verbruikte hoeveelheden per ha grote afwijkingen vertonen met de op bijlage VII vermelde normaal benodigde hoeveelheden
2e. voor alle gewassen zaaizaad of pootgoed is verantwoord (ook nagewassen).

Indien beduidende afwijkingen voorkomen ingevolge het sub 1 genoemde, moet bij de deelnemer naar de oorzaak worden geïnformeerd. Blijkt dan de werkelijke gebruikte hoeveelheid veel af te wijken van de normaal benodigde, dan moet hierover een aantekening worden gemaakt.

87. Het kan voorkomen, dat aangekocht zaaizaad of zaaizaad uit eigen bedrijf van de vorige oogst ten gevolge van ongunstige weersomstandigheden niet of slechts gedeeltelijk kan worden gezaaid. Indien dit zaaizaad aan het vee wordt vervoederd, worden de vervoederde hoeveelheden gewaardeerd tegen veevoerprijs. Het verschil tussen de zaaizaadprijs en de berekende veevoerprijs wordt afzonderlijk op Staat K vermeld. Indien in het voorjaar nog voorgekiemd pootgoed aanwezig is, dat niet meer wordt gebruikt, moeten de kosten hiervan toch op Staat K worden genoteerd met de aantekening, dat dit pootgoed niet is gebruikt. Bij aankopen van graszaad moeten grote posten over 2 of meer jaren worden verdeeld.

d. Berekening van afschrijving en rente werktuigen (werktuigenregister)

88. De berekening van de afschrijving en de rente over de werktuigen vindt plaats in het werktuigenregister. Voor de wijze van berekenen wordt verwezen naar Hoofdstuk V van de Algemene Instructie. Voor het bepalen van de vervangingswaarde van de werktuigen worden aparte lijsten verstrekt met de vervangingswaarde van de belangrijkste werktuigen.

e. Het berekenen van de rente omlopend kapitaal

89. De rente omlopend kapitaal wordt berekend op Staat B op blz.19 van het kasboek. De rente voor het omlopend kapitaal bedraagt per ha voor:

granen peulvruchten handelszaden ongerepeld vlas vlas te velde verkocht	f.20.-	bietenzaad zelf gerepeld vlas pootaardappelen	f.30.- f.45.-
mais	f.25.-	steklingen	f.55.-
fabrieksaardappelen consumptieaardappelen suikerbieten voederbieten uien	f.35.-	klaver en lucerne	f.10.-

f. Berekening pacht (Staat O)

90. De berekening van de pacht vindt plaats op Staat O van het resultatenboek. Voor de wijze van berekening wordt verwezen naar Hoofdstuk III van de Algemene Instructie. De bedragen, welke voor afschrijving en rente silo's moeten worden ingecalculeerd worden later opgegeven.

g. Het bepalen van de definitieve opbrengsten van de gewassen van de vorige oogst

91. Op Staat IJ worden de herziene cijfers van de vorige oogst vermeld. In het kasboek zijn in het vorig boekjaar de "nog af te werken punten" opgenomen. Op deze Staat is bij de afsluiting van de boekhouding de geschatte nabetaling opgenomen. Zodra in het nieuwe boekjaar de definitieve nabetaling is ontvangen, wordt de Staat "nog af te werken punten" in het kasboek van het vorig jaar bijgewerkt. Uit deze Staat moet dus per gewas blijken, welke nabetaling in het overzicht werd opgenomen, welke definitieve nabetaling is ontvangen en welke correctie dus nog moet worden gemaakt. Bovenstaande geldt niet alleen voor nabetalingen, maar ook voor de geschatte opbrengsten van bij de afsluiting van de boekhouding nog onverkochte voorraden.
De Staat "nog af te werken punten" uit het kasboek van het vorig boekjaar moet dus volledig aangeven, welke bijboekingen op Staat IJ moeten plaats vinden.

Staat IJ wordt als volgt ingevuld:

a. opgenomen in overzicht van het vorig jaar

Kolom 3: aantal kg, dat bij de uitwerking van het vorig boekjaar werd opgenomen als verkocht of bestemd voor verkoop (in totaal, dus niet omgerekend per ha; privéverbruik ,veevoer en zaaizaad blijven hierbij buiten beschouwing).
Deze gegevens zijn vermeld op de Staten C t/m G van het resultatenboek van het vorig jaar;
Kolom 4: de opgenomen waarde voor de in kolom 3 geboekte kg
Kolom 5: totaal opbrengst (dus niet per ha) van het gewas in geld, inclusief veevoer en privé-verbruik (= laatste regel van de Staten C t/m G)

b. Er had moeten worden opgenomen

Kolommen 6 t/m 8: deze kolommen hebben dezelfde betekenis als de kolommen 3 t/m 5, echter worden hier de hoeveelheden en de bedragen vermeld, zoals deze in werkelijkheid zijn geweest.

c. Herziene opbrengst per ha gewas in gld

Kolom 9 = kolom 8 gedeeld door kolom 2.

d. Herziene opbrengst in geld per 100/1000 kg
Kolom 10 = kolom 7 gedeeld door kolom 6.

e. Bij te boeken bedrag per gewas

Kolom 11: deze kolom geeft het verschil tussen de totale opbrengst in geld per gewas, zoals deze in het voorgaande jaar werd opgenomen en de totale opbrengst in geld, zoals deze in werkelijkheid is geweest.
Nu kan het gebeuren, dat aan het eind van het vorig jaar een eindvoorraad voor veevoer werd opgegeven en dat in het nieuwe boekjaar blijkt, dat deze voorraad niet werd vervoederd, maar verkocht. Dit zal slechts een geringe invloed hebben op de totale opbrengst van het gewas (kolom 8). Immers, wanneer de eindvoorraad voor veevoer was gewaardeerd tegen f.400,- maar de opbrengst bij verkoop f.410.- is geweest, is de totale opbrengst in kolom 8 slechts f.10.- hoger.
Bij de berekening van het bedrijfsresultaat is echter de waarde van de eindvoorraad veevoer buiten beschouwing gebleven, zodat de opbrengstzijde het vorig jaar niet f.10.-, maar f.410,- hoger had moeten zijn.
Er zal dus als nog f.410.- verminderd met f.10,- is f.400,- in kolom 11 moeten worden bijgeboekt (dat is dus de waarde waartegen de eindvoorraad vorig jaar werd gewaardeerd).
M.a.w. wanneer bovenstaand geval zich voordoet moet het bedrag, waartegen de betrokken eindvoorraad (veevoer) vorig jaar werd gewaardeerd, op een afzonderlijke regel met een aantekening in kolom 11 worden genoteerd.

f. Onderdeel II: herziene cijfers per ha cultuurgrond

Hier worden opgenomen:

1e. de gegevens betreffende opbrengsten en kosten per ha cultuurgrond uit het overzicht van het vorig jaar;
2e. de bij te boeken gegevens per ha cultuurgrond; over het algemeen zullen de bij te boeken gegevens alleen betrekking hebben op marktbare gewassen; men zal dan kunnen volstaan met het totaal van kolom 11 te delen door de oppervlakte cultuurgrond en het verkregen bedrag op te nemen in de kolom "marktbare gewassen". Vervolgens worden de kolommen van onderdeel II van Staat IJ geteld en het netto-overschot en de opbrengst per f.100.- kosten bepaald.

h. Berekening arbeidskern

92. De arbeidskern wordt berekend op Staat H.
De arbeidskern heeft betrekking op eigen personeel, vaste arbeiders en los-vaste arbeiders.
Kolom d "percentage volwaardigheid". Deze volwaardigheid wordt uitgedrukt in % van de arbeidsgeschiktheid van een volwaardige volwassen mannelijke arbeider en wel overeenkomstig de loonverhoudingen van de C.A.O., zodat personen van gelijke leeftijd en geslacht alle voor eenzelfde percentage volwaardig worden geacht (behoudens in geval van invaliditeit of ouderdom). Zie bijlage II.
Kolom e "percentage beschikbaarheid". Dit percentage wordt bepaald volgens punt 123 van de Algemene Instructie.

E. Het afsluiten van het kasboek

a. De kasstaat voorontvangsten (Staat A)

93. Wanneer alle kasgegevens t/m 30 April zijn ingeboekt worden de kolommen geteld en wordt vierkantscontrôle toegepast (regel 1, blz. 8 en 9).
Op regel 2 kunnen nog eventuele overboekingen plaats vinden.
Regel 3. Op deze regel worden de vorderingen aan het eind van het jaar opgenomen (echter geen vorderingen voor marktbare gewassen).
Regel 4. Deze regel heeft uitsluitend betrekking op de nog te ontvangen nabetaling van melk.
Regel 5. Op deze regel wordt het totaal bepaald van de kolommen o, n en p.
Regel 6. Deze regel heeft in hoofdzaak betrekking op privéverbruik van melk en op melk, welke als emolumenten is verstrekt (dus geen marktbare gewassen).
Regel 7. Op deze regel wordt het totaal van alle kolommen bepaald (vierkantscontrôle toepassen).

94. In de kolommen n en p wordt vervolgens de totale opbrengst van de melk bepaald door bij de totalen op regel 7 de vervoederde melk op te tellen. Het verbruik van melk voor privé en voor veevoer moet zijn vermeld in het voorraadregister. De vervoederde melk en de voor privé verbruikte melk worden gewaardeerd tegen de gemiddelde opbrengstprijs, welke berekend wordt uit de totalen van de kolommen n en p op regel 5.

95. Het totaal op regel 7 van kolom s wordt gesplitst over de regels 12 t/m 16.
Regel 17 kolom s is gelijk aan regel 7 kolom s.
Regel 18 kolom s is gelijk aan regel 7 kolom p.
Regel 19 geeft de omzet en aanwas van vee (Staat R a t/m c; zie punt 114)
Regel 20 is gelijk aan regel 17 + 18 + 19.

96. Het totaal op regel 7 in kolom u wordt gespecificeerd op de regels 21, 22 en 23. Bij het bedrag op regel 22 moet zijn aangegeven, welk gedeelte betrekking heeft op vaste arbeiders en welk gedeelte op losse en los-vaste arbeiders.

97. Op Staat A op blz.8 wordt nog een specificatie gevraagd van de voor groenbemesting ondergeploegde hoofd- en nagewassen (dus niet de uitgewinterde gewassen). Verder moet nog een specificatie worden gegeven van alle nagewassen met de bestemming.

b. De kasstaat voor uitgaven (Staat B)

98. Nadat de kasgegevens t/m 30 April zijn ingeboekt, worden op blz. 18 en 19 de totalen van de kolommen c t/m u bepaald.
Regel 2: Op deze regel kunnen eventuele overboekingen plaats vinden. Wanneer bij gepachte bedrijven in kolom u een post voor grootonderhoud gebouwen is geboekt, moet aan de deelnemer worden gevraagd, welk bedrag hij van de verpachter terugontvangt (zie Staat 7 jaarregister). Het gedeelte, dat tenslotte ten laste van de pachter komt, wordt eventueel verdeeld over meerdere jaren. Het aandeel voor het lopende boekjaar wordt overgeboekt van kolom u naar kolom s. In het werktuigenregister wordt een specificatie van de verdeling over de boekjaren opgenomen.
Regel 3: Op regel 3 vindt de bijboeking plaats van het aandeel in de kosten, welke in het vorig boekjaar over enige jaren zijn verdeeld en welke verdeling in het werktuigenregister behoort te zijn genoteerd, b.v. voor grote onderhoudskosten werktuigen. Tevens worden op deze regel eventuele beginvoorraden opgenomen, b.v. van bindertouw of drainagemateriaal.
Regel 4: Regel 4 heeft betrekking op in te calculeren rijwiel en/of autokosten. Indien uit de boekhouding blijkt, dat op het bedrijf kosten zijn gemaakt voor een rijwiel, kan f.35.- worden ingecalculeerd als kosten voor een rijwiel voor het bedrijf.
Als autokosten mag een redelijk bedrag in de boekhouding worden opgenomen. Indien dit bedrag f.250.- te boven gaat, moet een motivering worden gegeven.
De werkelijke gemaakte reparatie- en/of aanschaffingskosten mogen dus niet ten laste van het bedrijf worden geboekt.
De in te calculeren bedragen worden genoteerd in kolom s.
Regel 5: Deze regel geeft het totaal van de kolommen c, h en s.
Regel 6: Op regel 6 worden de kosten afgetrokken, welke niet ten laste van het lopende boekjaar mogen komen, b.v. grote eindvoorraden drainagemateriaal, bindertouw of ontsmettingsmiddelen. Verder het aandeel in grote reparatiekosten, dat ten laste van volgende jaren moet worden gebracht. Indien grote reparatiekosten over meerdere jaren worden verdeeld moet een specificatie van deze verdeling worden opgenomen in het werktuigenregister.
Regel 7: Op deze regel wordt het totaal van alle kolommen bepaald.

99. Het totaal van kolom h wordt op de regels 8 en 9 gesplitst in kosten voor onderhoud werktuigen en kosten bindertouw. Verder moet links onderaan op de kasstaat worden opgenomen het in kolom f begrepen bedrag voor aangekochte vacantiebonnen.

100. Het totaal van kolom s op regel 7 wordt gespecificeerd op de regels 10 t/m 20. De posten 10 t/m 14 zijn voorgedrukt aangezien deze posten afzonderlijk op het verslag voor de deelnemer voorkomen. Op de regels 15 t/m 19 kunnen die kostensoorten worden opgenomen, welke belangrijk genoeg worden geacht om afzonderlijk te vermelden, hetzij voor contrôle, hetzij voor een uitvoeriger specificatie op het verslag voor de deelnemer.

101. De berekening van de rente omlopend kapitaal is reeds besproken onder punt 87.

F. Het afsluiten van het resultatenboek

a. Algemeen

102. De in het resultatenboek opgenomen specificatiestaten van de kolommen van de kasstaten moeten voor zover mogelijk worden geteld. Er moet vierkantscontrôle worden toegepast en de totalen van elke specificatiestaat worden vergeleken met de totalen van de overeenkomstige kolommen van de kasstaten.
Nadat deze werkzaamheden hebben plaats gevonden, worden alle specificatiestaten afgesloten en worden ook de andere Staten van het resultatenboek ingevuld.

b. Het afsluiten van Staat C: specificatie cons.aard.

103. Het afsluiten van deze Staat heeft betrekking op het bijboeken van de nabetalingen, de vorderingen, de voorraden, het pootgoed en verder op het bijboeken van de vervoederde aardappelen.
Op regel 1 wordt eventueel een geschatte nabetaling opgenomen. Als de definitieve opbrengst bekend wordt, wordt het verschil bijgeboekt op regel 5. Ook de tellingen op de regels 11, 13 en 18 moeten dan worden gecorrigeerd.
Indien de definitieve nabetaling bekend wordt, nadat de boekhouding reeds is ingezonden, geschiedt de correctie eventueel op het hoofdkantoor.
In verband met het feit, dat de boekhouding zo spoedig mogelijk moet worden afgesloten is het echter de vraag of deze correcties nog kunnen worden aangebracht. Zo spoedig mogelijk, nadat de overzichten zijn verschenen zal een "aanvullingsoverzicht" met de definitieve opbrengsten worden uitgebracht.
De in eigen bedrijf verbruikte hoeveelheden worden overgenomen uit het voorraadregister. De vorderingen moeten op Staat 8 van het jaarregister zijn vermeld.
De eindvoorraden voor verkoop moeten voor zover mogelijk worden gewaardeerd tegen de werkelijk ontvangen bedragen (in het volgend boekjaar geboekt).
Indien de werkelijke opbrengst bij het uitwerken van de boekhouding nog niet bekend is, moet de opbrengst worden geschat.

c. Het afsluiten van Staten D en E: spec. granen en peulvr.

104. Het afsluiten van deze Staten zal na het voorgaande wel geen moeilijkheden geven, zodat een toelichting achterwege kan blijven. Stro, dat als dekstro is gebruikt, wordt met een aantekening opgenomen op de regel "eindvoorraad voor veevoer".

d. Het afsluiten van Staat F: specificatie pootaardappelen

105. Hetgeen onder punt 103 voor de consumptieaardappelen is gezegd. Geldt ook voor de pootaardappelen.

e. Het afsluiten van Staat G: specificatie overige gewassen

106. Het invullen van de regels 1 t/m 14 zal wel geen moeilijkheden geven. Het ondergeploegde bietenloof wordt niet gewaardeerd. Vervoederd bietenloof wordt wel gewaardeerd. Op één van de blanco bladzijden van het resultatenboek moet een volledige specificatie van de afrekening van de suikerbieten worden gegeven. Hierbij tevens vermelden:
1e. de naam an de fabriek;
2e. bij nabetalingen en slotuitkeringen het jaar, waarop de uitkering betrekking heeft;
3e. of het betrokken bedrag de definitieve opbrengst betreft of niet;
4e. een overzicht, waaruit de aansluiting tussen de specificatie en het bedrag op Staat G blijkt.
Verhuurd land wordt niet op Staat G opgenomen. Zie punt 42.

f. Het afsluiten van Staat H : spec. werk door derden

107. Bijgeboekt moeten worden:
a. Schulden. Deze betreffen nog te betalen kosten voor werk door derden voor zover dit directe kosten voor de gewassen van de lopende oogst zijn geweest. De schulden kunnen ook betrekking hebben op afleveringskosten.
b. Kosten van vorig jaar. Deze betreffen nog in het vorig boekjaar geboekte kosten voorvóór de aanvang van het boekjaar verrichte werkzaamheden door derden ten behoeve van de lopende oogst. Deze kosten zijn dus op Staat H van het vorig jaar geboekt op de regel "Kosten volgend jaar". (In 1952/'53 op Staat F van het kasboek.)

Afgeboekt moeten worden:
a. Kosten volgend boekjaar. Deze kosten zijn dus op Staat H geboekt, maar hebben betrekking op de gewassen van de volgende oogst.
b. Kosten van vorige oogst. Deze kosten zijn op Staat H geboekt, maar hebben nog betrekking op de vorige oogst. Over het algemeen zal deze regel niet worden gebruikt, daar deze kosten op de kasstaat direct in kolom u "overige uitgaven voor het bedrijf" worden geboekt.
c. Kosten grondverbetering. Indien op Staat H kosten voor werk door derden (of arbeiders in groepsverband) zijn opgenomen, welke betrekking hebben op grondverbetering moeten deze kosten eveneens worden afgeboekt, aangezien deze kosten niet in de berekening van het bedrijfsresultaat worden opgenomen. Deze kosten worden dus ook niet op het verslag voor de deelnemer onder werk door derden of arbeidskosten vermeld. De afboeking op Staat H dient op een aparte regel te geschieden.

g. Het afsluiten van staat I: specificatie trekkerkosten

108. Met behulp van de gegevens betreffende de beginvoorraden, de schulden en de eindvoorraden wordt op staat I het totale verbruik aan benzine, petroleum (dieselolie), smeerolie en spuitvet bepaald.

109. De berekening van de rente en afschrijving over de trekker vindt niet plaats in het werktuigenregister, maar op een afzonderlijke staat (staat TK), waarop de gegevens van staat I worden overgenomen. De berekening van afschrijving en rente van de trekker, vindt evenals vorige jaren op het hoofdkantoor plaats. Daartoe moet Staat TK, nadat alle bekende gegevens zijn opgenomen, worden toegezonden aan het hoofdkantoor. Hier worden de rente en de afschrijving berekend, waarna de staat wordt teruggezonden.

110. De gevraagde uren (regel 4) en de kosten (regels 13 t/m 20) van de trekker dienen betrekking te hebben op de periode 1 Maart t/m 28 Februari. Bij de op te nemen bedragen voor revisie(regel 11) en reparatie (regel 18) dient van grote bedragen zoveel mogelijk op de achterzijde van staat TK een omschrijving van de verrichte werkzaamheden te worden opgenomen. Onder H wordt behalve het aantal trekkeruren in het betrokken boekjaar, ook het aantal trekkeruren in voorgaande jaren gevraagd. Dit laatste aantal zal in vele gevallen moeten worden geschat. De bedoeling is een indruk te krijgen over het totaal aantal uren, dat de trekker heeft gedraaid. Indien het aantal trekkeruren in voorgaande boekjaren reeds aan het hoofdkantoor is opgegeven, behoeven deze gegevens niet meer te worden verstrekt.

h. Het afsluiten van staat M: specificatie aangekocht veevoer

111. Onderaan deze staat wordt het totaal verbruik (regel 6) van het aangekocht veevoer bepaald. Dit totale verbruik wordt aan de hand van het voorraadregister verdeeld over paarden, rundvee (incl. schapen) en varkens. Het veevoer voor paarden en rundvee wordt weer gesplitst in krachtvoer en ruwvoer.

i. Het invullen van staat P: Gemiddelde veebezetting enz.

112. In kolom b wordt de gemiddelde veebezetting opgenomen. De gemiddelde veebezetting wordt berekend uit de inventarisaties in het jaarregister. De in kolom c te verm den normen voor kostenverzorging zullen t.z.t worden opgegeven.
Kolom d = kolom b x kolom c,
Kolom f = kolom b x kolom e (de regel melkvee wordt in kolom f niet ingevuld).

j. Het invullen van staat Q : veevoer eigen bedrijf

113. Het verbruikte veevoer van de lopende oogst wordt overgenomen van de staten C t/m G van het resultatenboek. De waarde van de vervoederde melk wordt overgenomen van de kasstaat voor ontvangsten. Het verbruik van producten van de lopende oogst behoeft op staat Q niet per product te worden gespecificeerd. Alleen de indeling in krachtvoer en ruwvoer is van belang. De kolom kg wordt voor de lopende oogst dan ook niet gebruikt.
Het verbruikte veevoer van de vorige oogst wordt per product overgenomen uit het voorraadregister. Nagegaan moet worden of de als verbruikt opgegeven hoeveelheden overeenstemmen met de in het vorig boekjaar opgegeven eindvoorraden voor veevoer.

Indien verschillen voorkomen, moet de oorzaak van deze verschillen worden nagegaan, waarbij dus òf het verbruik voor veevoer van producten van de vorige oogst moet worden herzien, òf de opbrengst in kg en geld van de betrokken gewassen van de vorige oogst. Dit laatste heeft weer zijn invloed op het invullen van staat Y van het resultatenboek.
De verbruikte hoeveelheden van de vorige oogst worden gewaardeerd tegen de in het vorige boekjaar gebruikte prijzen.

k. Het invullen van staat R; berekening omzet en aanwas

114. Voor de wijze van berekening van het saldo omzet een aanwas van rundvee, paarden, varkens en schapen wordt verwezen naar Hoofdstuk VI van de Algemene Instructie, waarin de wijze van berekening volledig wordt behandeld.
De aansluiting tussen de verschillende inventarisaties in het jaarregister, waaraan de gegevens voor deze berekening moeten worden ontleend, dient zorgvuldig te worden gecontroleerd.

l. Het invullen van staat S: rente levende inventaris

115. Er wordt 4½% rente berekend over de gemiddelde waarde van de levende inventaris aan het begin en eind van het boekjaar. Deze waarden worden overgenomen van de staten Ra t/m s.

m. Het afsluiten van staat U

116. Nadat de laatste Zondag in Februari (in 1954 is dat dus 28 Febr.) de laatste periodieke afsluiting heeft plaats gevonden overeenkomstig de in de punten 73 t/m 76 gegeven richtlijnen, wordt op staat U het totaal-generaal bepaald van de kolommen 15 t/m 21. Van het totaal-generaal in de kolommen 17 en 21 moet het teruggontvangen ziekengeld van de vaste arbeiders worden afgetrokken.

n. Het afsluiten van staat V

117. Het afsluiten van staat V geschiedt op dezelfde wijze als bij staat U. Alleen moet hier bij het totaal-generaal in kolom 21 nog de waarde van de vacantiebonnen worden opgeteld. Deze waarde is genoteerd op de kasstaat voor uitgaven.

o. Het afsluiten van staat W.

118. Nadat de laatste periodieke afsluiting heeft plaats gevonden, worden de kolommen 2 t/m 8 en 10 t/m 16 getotaliseerd.

p. Het invullen van staat X

119. Op staat X wordt een recapitulatie van het loon gemaakt, welke recapitulatie aansluiting geeft aan de indeling van het standaardoverzicht. Het invullen zal geen moeilijkheden geven, aangezien op elke regel een verwijzing is opgenomen.

G. Het berekenen van de Indexcijfers (Staat IC)

120. In het standaardoverzicht worden de volgende indexcijfers opgenomen:
a. bewerkingskosten;
b. arbeidskosten;
c. geldopbrengstindex marktbare gewassen;
d. korrelopbrengstindex granen.

Deze indexcijfers worden berekend op staat IC. Deze staat komt niet in de registers voor. Het is dus een losse staat, welke aan het eind van het boekjaar wordt ingevuld.

a. Bewerkingskosten en b. arbeidskosten

121. Van de normen per ha gewas voor de bewerkingskosten en de arbeidskosten zullen door de R.L.V.D. berekeningen worden gemaakt, waarbij rekening zal worden gehouden met de omstandigheden in het betrokken gebied en het betrokken jaar.
Deze "concept-normen" zullen met het hoofdkantoor worden besproken, waarna de definitief voor het betrokken jaar worden vastgesteld.
Op de volgende punten wordt nog de aandacht gevestigd.

Consumptie-aardappelen afgeleverd na 1 Januari

122. Voor de aardappelen, welke na 1 Januari in het boekjaar zijn afgeleverd moet de oppervlakte worden geschat. Voor deze oppervlakte wordt dan een extra bedrag per ha opgenomen.
Op staat IC is deze regel in de kolom oppervlakte "omlijnd", omdat deze oppervlakte niet in de totaaltelling mag worden opgenomen.

Suikerbietenkoppen en -blad

123. Indien de suikerbietenkoppen en het suikerbietenblad vervoederd zijn, moet hiervoor eveneens een bedrag per ha worden opgenomen. De betrokken oppervlakte blijft ook weer buiten de telling van de totale oppervlakte van het bedrijf .

Vergoeding terreinlevering suikerbieten

124. Hiervoor moet een bepaald bedrag worden ingecalculeerd, aangezien door het zelf aflveren van de suikerbieten aan de fabriek de bewerkingskosten worden verhoogd.

Afleveringskosten

125. In de normen zijn behalve voor suikerbieten geen afleveringskosten opgenomen. In de werkelijke bewerkingskosten van het overzicht zijn de afleveringskosten (vracht- en weegloon) wel begrepen. Teneinde overeenstemming te krijgen tussen de werkelijke bewerkingskosten en de volgens norm berekende bewerkingskosten moeten deze laatste kosten dus nog worden verhoogd met de betaalde afleveringskosten (volgens staat F van het kasboek, exclusief de afleveringskosten voor suikerbieten).

Veestapel

126. Voor de veestapel moet het bedrag worden opgenomen, dat op staat P voor kosten verzorging werd berekend.
De verzorgingskosten van de paarden worden niet opgenomen, aangezien de paardekosten reeds begrepen zijn onder de bewerkingskosten van de gewassen.

c. Geldopbrengst index marktbare gewassen

127. De geldopbrengstindex kan eerst worden berekend als het standaardoverzicht in concept gereed is. Als norm moet nl. worden genomen de gemiddelde geldopbrengst van het gewas op alle bedrijven van het betrokken overzicht. Zodra de normen zijn berekend, worden deze aan de buitendienst opgegeven, waarna in de buitendienst de indexcijfers worden berekend.
Het totaal van kolom j gedeeld door de oppervlakte van de gewassen geeft de gewogen gemiddelde geldopbrengstindex.

d. Korrelopbrengstindex granen

128. Hetgeen onder punt 127 is gezegd van de geldopbrengstindex geldt ook voor de korrelopbrengstindex.

H. Het invullen van het verslag voor de deelnemer

a. Algemeen

129. Het verslag voor de deelnemer is thans een onderdeel van de boekhouding geworden. Dit houdt in, dat het verslag van de deelnemer eerst moet worden ingevuld, alvorens staat UFA kan worden ingevuld.
Het verslag voor de deelnemer bestaat uit de onderdelen A t/m I.
Het verslag moet worden ingevuld in de volgorde en op de wijze, zoals hieronder is aangegeven.
Er wordt op gewezen, dat hieraan strikt de hand moet worden gehouden, aangezien de later toe te passen contrôle op de boekhouding hieraan is aangepast. De kosten voor het gehele bedrijf op onderdeel A van het verslag moeten bovendien worden omgerekend per ha cultuurgrond en de kosten voor het rundvee op onderdeel I moeten omgerekend worden per ha voedergewassen. Het werkt nu zowel bij gebruik van de rekenmachine als bij het gebruik van de rekendictionnaire eenvoudiger wanneer wij deze posten niet steeds delen door de oppervlakte cultuurgrond resp. oppervlakte voedergewassen, maar vermenigvuldigen met het reciproquegetal, b.v. in plaats van delen door 46, vermenigvuldigen met de uitkomst van $\frac{1}{46}$ = 0,02173913
(Dit exacte reciproquegetal kan wel gebruikt worden bij gebruik van de rekenmachine, maar bij gebruik van een rekendictionnaire zal slechts een getal van 3 cijfers kunnen worden gebruikt).
In het indertijd aan U gezonden boekje kan de reciproque van de getallen 1000 t/m 10.000 zonder meer worden afgelezen.
Op het verslag voor de deelnemer worden alle bedragen afgerond op hele guldens.

b. Het invullen van onderdeel B: specificatie van een aantal kostenfactoren

130.

Regel verslag deelnemer	Gegevens over te nemen van
Loon boer en gezinsleden	Staat X
Vast personeel: tijdloon	Staat X
accoordloon	Staat X
Loon Los personeel	Staat X
Totaal	Staat X (telling controleren)
Werk door derden	Staat H
Kosten trekker	Staat TK

(Op het verslag zijn voor de trekkerkosten 2 kolommen opgenomen voor het geval op het bedrijf 2 trekkers in gebruik zijn)

Regel verslag deelnemer	Over te nemen van:
Onderhoud trekker door eigen personeel Kosten per uur	In te calculeren f.0,12 per gewerkt uur Te berekenen: totaal kosten + onderh. eigen pers. / aantal uren
Onderhoud werktuigen	Staat B,kolom h,regel 8
Afschrijving werktuigen	Werktuigenregister
Rente werktuigen	"
Bindertouw	Staat B, kolom h, regel 9
Totaal	Telling
Aangekochte meststoffen	Staat L
Totaal meststoffen	Staat L, kolom totaal, regel 6
Directe kosten veehouderij	Staat B, kolommen n, p en q, regel 7
Onderhoud gebouwen	Staat B, kolom s, regel 10
Ontsmettingsmiddelen	idem , regel 11
Onkruidbestrijding	idem , regel 12
Keur- en plombeerloon	idem , regel 13
Verzekering	idem , regel 14
Rente levende inventaris	Staat S, kolom totaal
Diverse kosten	Staat B, regels 15 t/m 19 + regel 22
Totaal	Telling

c. Het invullen van onderdeel A: Rentabiliteit van het bedrijf als geheel

131. Regel verslag deelnemer — Over te nemen van:

Arbeidskosten	Onderdeel B van het verslag
Werktuigkosten en werk d.d.	(Som van de totalen van werk door derden, kosten trekker en kosten overige werktuigen van onderdeel B van het verslag)
Zaaizaad en pootgoed	Staat K
Aangekochte meststoffen	Onderdeel B van het verslag
Aangekocht veevoer	Staat M resultatenboek
Pacht	Staat O
Overige kosten	Onderdeel B van het verslag
Totaal	Telling
Kosten grondverbetering (incl.werk voor derden)	(Kosten grondverbetering: jaarregister Werk voor derden: Staat A, kolom u, regel 21)

Indien de grondverbetering geheel of gedeeltelijk is uitgevoerd door derden, moeten de kosten van het door derden uitgevoerde werk niet worden afgetrokken, aangezien deze kosten niet in de kosten vermeld op de regel "arbeidskosten" of "werktuigkosten en werk door derden" mogen zijn begrepen (zie punt 107).

Opbrengst granen(+ stro)	(Staat D, kolom totaal, regel 9
Opbrengst peulvruchten(+ stro)	(Staat E, kolom totaal, regel 9
Opbrengst aardappelen	(Staat C, kolom totaal, regel 13 + Staat F, kolom totaal, regel "resteert"
Handelsgewassen	(Staat G, kolom totaal, regel 9
Suikerbieten	(Staat 4, kolom suikerbieten, regel 9
Overige marktbare gewassen	(Staat G, kolom totaal (min. suikerbieten), regel 9
Veehouderij	Staat A, kolom s, regel 20
Overige opbrengsten	Staat A, kolom u, regel 23

d. Het invullen van onderdeel C: Opbrengsten per ha gewas

132. Op deze staat worden de opbrengst van de gewassen opgenomen incl. het verbruik in eigen bedrijf. Granen splitsen in winter- en zomergranen. De opbrengst van de bijproducten moet afzonderlijk worden opgenomen. Bij graanstro moet in de kolom "gewas" tevens de betrokken oppervlakte worden vermeld. De opbrengst graanstro kan nl. betrekking hebben op een kleinere oppervlakte dan de totale oppervlakte granen.
Een oppervlakte verhuurd land moet apart bij het bouwplan zijn vermeld met de aanduiding of het land zaaiklaar werd verhuurd of niet en met vermelding van het gewas, dat op dit verhuurde land werd verbouwd.
De opbrengsten in kg en in geld worden per gewas overgenomen van de laatste regel van de specificatiestaten C t/m G.
De opbrengstprijs per 100/1000 kg wordt per gewas als volgt berekend:

Granen	:	Staat D uit hoeveelheid en bedrag op regel 5 + 6
Peulvruchten	:	Staat E uit hoeveelheid en bedrag op regel 5 + 6
Cons./Fabr.aard.	:	Staat C uit hoeveelheid en bedrag op regel 4 + 5
Pootaardappelen	:	Staat F uit hoeveelheid en bedrag op de regels totaal en correctie nabetaling van onderdeel 1
Overige marktbare gewassen	:	Staat G uit hoeveelheid en bedrag op regel 5 + 6

In verschillende gevallen zal de opbrengstprijs per 100/1000 kg slechts een voorlopig karakter hebben.
De oppervlakten van de gewassen worden wat de marktbare gewassen betreft eveneens van de specificatiestaten C t/m G overgenomen; de oppervlakte van de voedergewassen worden overgenomen uit de kop van de kasstaat voor ontvangsten.
De oppervlakte van de boomgaard en van het grasland betreft eventueel de herleide oppervlakte.
De oppervlakte boomgaard met onderteelt akkerbouwgewassen wordt niet opgenomen onder boomgaard, maar onder marktbare gewassen.
Indien het grasland in de boomgaard geweid is of gehooid of gemaaid is voor veevoer, moet de oppervlakte worden herleid tot een oppervlakte normaal grasland. Deze herleide oppervlakte grasland wordt dan opgenomen bij het overige grasland. Een en ander moet duidelijk in het jaarregister zijn vermeld.
De hoeveelheden zuivere N per gewas worden overgenomen van Staat N.

Percentage grasland: de herleide oppervlakte blijvend grasland uitgedrukt in procenten van de oppervlakte cultuurgrond.
Percentage voedergewassen: oppervlakte voedergewassen (alleen hoofdgewassen) met inbegrip van blijvend grasland en één- en meerjarige kunstweide uitgedrukt in procenten van de oppervlakte cultuurgrond.
Percentage intensieve gewassen: oppervlakte intensieve gewassen uitgedrukt in procenten van de oppervlakte cultuurgrond.
Als intensieve gewassen worden beschouwd: aardappelen, suikerbieten, voederbieten, maïs, uien, gerepeld vlas, stekbieten, soms boomgaard, tuinbouwgewassen, zoals spruiten, rabarber.
Uien en aardappelen in deelbouw worden niet tot de intensieve gewassen gerekend.

e. Het invullen van onderdeel D: Indexcijfers

133. Aangezien de indexcijfers eerst worden berekend als het overzicht in concept gereed is, kunnen de indexcijfers op het verslag voor de deelnemer niet worden vermeld.

f. Het invullen van onderdeel E: Nieuwe investeringen

134. Deze gegevens worden ingevuld voor zover zij aan de kasstaten zijn te ontlenen.

g. Het invullen van onderdeel F: Gegevens veestapel

135. Gegevens over te nemen van staat P, kolom b.

h. Het invullen van onderdeel G: Gegevens trekkracht

136. Gemiddeld aantal paarden over te nemen van staat P, kolom b. Merk en type trekker: over te nemen van staat TK.

i. Het invullen van onderdeel H: Specificatie paardekosten

137.

Regel verslag deelnemer	Over te nemen van:
Krachtvoer (aankoop)	Staat M
Krachtvoer (eigen bedrijf)	Staat Q
Ruwvoer aangekocht + eigen bedrijf	Staat M + Staat Q
Voedergewassen volgens norm	De oppervlakten van de voedergewassen (hoofd- en nagewassen), welke ten laste van de paarden komen worden vermenigvuldigd met de aan het eind van het jaar op te geven normen
Rente	Staat S
Afschrijving werkpaarden	De op Staat Rb berekende waardevermindering van de werkpaarden
Overige kosten	Staat B, kolom p, regel 7
Omzet en aanwas jonge paarden	Staat Ro
Kosten verzorging (norm)	Staat P, kolom d
Aantal werkuren van alle paarden	Register TA

De overige regels van onderdeel H moeten worden berekend.

j. Het invullen van onderdeel I: Resultaten voedergewassen en rundvee

138.

Regels en verslag deelnemer	Over te nemen van:
Oppervlakte voedergewassen	De totale oppervlakte van de voedergewassen (hoofdgewas), welke volgens het jaarregister ten laste van het rundvee komt dus oppervlakte voedergewassen voor rundvee en schapen en de oppervlakte verkochte voedergewassen
Krachtvoer: aankoop	Staat M
" : eigen bedrijf	Staat Q
Ruwvoer: aankoop	Staat M van het kasboek
" : eigen bedrijf	Staat Q

Regels en verslag deelnemer:	Over te nemen van:
Voedergewassen (norm)	De oppervlakte voedergewassen (hoofd- en nagewassen), welke ten laste van het rundvee komt incl. oppervlakte voor schapen en oppervlakte van verkochte voedergewassen) vermenigvuldigd met de aan het eind van het jaar op te geven normen. De nagewassen worden opgenomen ongeacht intensiteit van gebruik door rundvee of opbrengst bij verkoop. Ondergeploegde oppervlakte ook opnemen voor zover tevens één of meerdere malen geweid of gemaaid, dus niet als zij zonder meer zijn ondergeploegd.
Kosten verzorging	Staat P, kolom d, regel: totaal rundvee (incl. schapen)
Rente levende inventaris	Staat S (incl. schapen)
Overige kosten	Staat B, kolom n, regel 7
Melkopbrengst	Staat A, kolom p, regel 11
Omzet en aanwas	Staat Ra van het resultatenboek
Verkoop voedergewassen[1]	Staat A, kolom s, regel 16 (incl. bv. klaverzaad)
Overige opbrengsten (verkochte stalmest niet opnemen)	Staat A, kolom s, regel 12
Melkproductie per koe	$\frac{\text{totaal kg melk = Staat A, kol. n, reg. 11}}{\text{gemiddeld aantal stuks melkvee}}$
Melkproductie per ha voedergewassen)	$\frac{\text{(Staat A, kolom n, regel 11}}{\text{(oppervl. voedergew. (hoofdgew.) voor rundvee = bovenste regel onderdeel I}}$
Gemiddeld vetgehalte	(Te berekenen uit gegevens op staat A, kolommen n en o, regel 5.
Opbrengstprijs per 100 kg	$\frac{\text{staat A, kolom p, regel 5}}{\text{staat A, kolom n, regel 5}} \times 100$

De kosten voor het rundvee worden opgenomen in totaal en per ha voedergewassen (hoofdgewas) voor rundvee (schapen) en verkoop.

I. Het invullen van staat UFA

139. De gegevens van de boekhouding van elk bedrijf moeten worden opgenomen op een staat UFA. Staat UFA moet in 2-voud worden ingevuld. Bij het opzenden van de boekhouding naar het hoofdkantoor moet in ieder geval het eerste exemplaar bij de boekhouding worden ingesloten.
Uit de staten UFA wordt op het hoofdkantoor het standaardoverzicht opgesteld. Staat UFA is dan ook volkomen gelijk aan het standaardoverzicht, doch ingericht voor de gegevens van één bedrijf.

1) Indien hieronder de opbrengst van klaverzaad is begrepen, moeten de betaalde dorskosten + eventuele andere kosten, welke aan de zaadwinning zijn verbonden in mindering op deze opbrengst worden gebracht. Deze aftrekpost moet duidelijk op tabel A worden aangegeven.

140. In bijlage IX is per kolom aangegeven op welke wijze de gegevens moeten worden berekend. De gegevens van staat UFA worden bij het thans gevolgde systeem in hoofdzaak ontleend aan het verslag voor de deelnemer.
Bij het invullen van staat UFA wordt gebruik gemaakt van 2 reciproquegetallen, welke links onder op staat UFA moeten worden vermeld:

reciproque A = $\frac{1}{\text{oppervlakte bouwland}}$

" B = $\frac{1}{\text{oppervlakte cultuurgrond}}$

141. Met nadruk wordt er op gewezen, dat alle kolommen van staat UFA moeten worden ingevuld, zoals op de bijlage is aangegeven. Wil de samenwerking tussen hoofdkantoor en buitendienst zo efficiënt mogelijk verlopen dan is het een dwingende eis, dat men zich precies aan de voorschriften houdt.

142. Op elke tabel moet in de eerste kolom het bedrijfsnummer worden opgenomen. Het is nl. de bedoeling de tabellen t.z.t. van elkaar te scheiden en de tabellen 1, tabellen 2 enz. van alle bedrijven in een bepaald gebied dakpansgewijs op elkaar te plakken. Dit houdt tevens in, dat in alle blanco kolommen bij alle bedrijven van een bepaald overzicht dezelfde gegevens moeten worden opgenomen. Het is dus zaak vooraf een overzicht op te maken van de geteelde gewassen op alle bedrijven. Op de tabellen 5 en 6 heeft men ruimte voor ongeveer 12 gewassen, indien op deze tabellen althans niet te veel kolommen gereserveerd worden voor andere gegevens dan de onder punt 144 genoemde.
Aan de hand van het overzicht van de geteelde gewassen en het aantal beschikbare kolommen op de tabellen 5 en 6 wordt vastgesteld voor welke gewassen kolommen moeten worden gereserveerd.
Heeft men eenmaal voor het eerste bedrijf in een gebied vastgesteld, dat b.v. de kolommen 81 t/m 83 gebruikt worden voor wintertarwe dan moeten deze kolommen dus op alle andere staten UFA voor wintertarwe worden gereserveerd. De resterende gewassen worden in tabel 7 opgenomen. Op deze tabel behoeft geen bepaalde volgorde te worden aangehouden.

Ook voor de kolommen 8 t/m 18 moet een vaste indeling worden aangehouden. Ook kan hier nog een indeling in intensieve en extensieve gewassen worden gemaakt.

143. Links bovenaan op staat UFA wordt het volgnummer opgenomen. De volgorde, waarin de bedrijven worden opgenomen en de groepen waarin de bedrijven worden ingedeeld, worden per gebied vastgesteld in overleg met de bedrijfseconomische specialist. In de nieuwe overzichten is het niet mogelijk meer dan 25 bedrijven op te nemen. Vooraf wordt dus vastgesteld:
1e.het aantal overzichten (maximaal 25 bedrijven per overzicht)
2e.de volgorde van de bedrijven in het overzicht.
Zijn in een gebied dus 40 bedrijven in administratie dan worden 2 overzichten opgesteld, b.v. 1 van 18 bedrijven en 1 van 22 bedrijven.
Het ene overzicht wordt aangeduid met A, het andere met B. De bedrijven krijgen nu als volgnummer A1, A2 enz. of B1, B2 enz. Worden de bedrijven b.v. opgenomen in volgorde van opklimmende bedrijfsgrootte dan krijgt het kleinste bedrijf van overzicht A nummer A1, het volgende bedrijf no A2 enz.
De bedrijven uit het overzicht B krijgen volgnummers B1, B2 enz. te beginnen met het bedrijf met de kleinste oppervlakte. Dit nummer wordt dan links boven op staat UFA vermeld.

Vindt de rangschikking van de bedrijven plaats volgens een maatstaf, welke niet van te voren is vast te stellen, dan blijft het volgnummer achterwege en wordt volstaan met de aanduiding van het overzicht, dus A, B enz.

144. Op de tabellen 5 en 6 worden van de voornaamste gewassen opgenomen:

a. opbrengst in kg per ha gewas (inclusief veevoer)
b. opbrengst in gld per ha gewas (inclusief veevoer)
c. opbrengstprijs per 100/1000 kg

Verder moet bij de granen ook een kolom worden gereserveerd voor de opbrengstprijs per 1000 kg van het graanstro (afronden op hele guldens). Verder moet bij de suikerbieten worden vermeld: suikergehalte en % E-bieten. Naast de hier genoemde gegevens kunnen in overleg met de R.L.V.D. op de tabellen 5 en 6 nog andere gegevens worden opgenomen, b.v. een verdergaande specificatie van de pootaardappelen.

145. Alle gegevens van een bepaald gewas worden bij elkaar opgenomen, dus als volgt:

Tarwe			Pootaardappelen			Suikerbieten				
Opbrengst in kg	Opbrengst in gld	Prijs p. 100 kg	Opbrengst in kg	Opbrengst in gld	Prijs p. 100 kg	Opbrengst in kg	Opbrengst in gld	Prijs p. 1000 kg	Percentage E-bieten	Suikergehalte
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91
kg[1]	gld	gld	100 kg[1]	gld	gld	100 kg[1]	gld	gld	%	%

De opbrengst in geld per ha gewas wordt afgerond op hele guldens.
De opbrengstprijs per 100/1000 kg wordt bij de aardappelen afgerond op f.0,05, bij de overige gewassen op f.0,10.
Ter verklaring van een afwijkende prijs per 100 kg gewas dient steeds een noot te worden geplaatst, indien een gedeelte van het gewas als zaaizaad is verkocht.

146. De tabellen 5 en 6 zijn blanco. Teneinde te voorkomen, dat in elke kolom een volledige omschrijving moet worden gegeven, kan men volstaan met onder het gewas de codeletters a, b en c op te nemen waarbij:

a = opbrengst in kg (of 100 kg) per ha
b = opbrengst in gld per ha
c = opbrengstprijs per 100/1000 kg

De opbrengst van gewassen in deelbouw wordt niet op tabel 5 of 6 vermeld.

147. Tabel 7 is bestemd als contrôle-tabel en voor de diverse gewassen. Onderaan Staat UFA kunnen aantekeningen worden geplaatst. Verder wordt daar de naam vermeld van de persoon, die Staat UFA heeft ingevuld en de naam van de persoon, die Staat UFA heeft gecontroleerd. Indien het gewenst is bij een bepaalde kolom een aantekening te maken, wordt deze aantekening rechts onderaan Staat UFA opgenomen en als verwijzingsteken naar de betrokken kolommen worden de letters a, b, c enz gebruikt, dus geen cijfers

1) De opbrengst in hoeveelheden per ha wordt bij de aardappelen en de suikerbieten opgenomen in 100 kg, bij de andere gewassen wordt de opbrengst in kg per ha afgerond op 10 kg.

De laatste kolom "contrôlegetal" wordt niet ingevuld. Deze kolom wordt op het hoofdkantoor gebruikt.

J. Het inzenden van de uitgewerkte boekhouding

148. Op de eerste bladzijde van het kasboek moeten tijdens het uitwerken aantekeningen worden geplaatst betreffende nog af te werken punten. Zo moet daar worden aangetekend, dat b.v. voor suikerbieten een geschatte nabetaling van f..... is opgenomen en dat dus t.z.t. de definitieve nabetaling nog moet worden bijgeboekt.
Ook moet hier een aantekening worden gemaakt wanneer betreffende de uitwerking een vraag aan de deelnemers is gesteld. Zodra het antwoord is ontvangen wordt dit weer aangetekend.
Alle vraagpunten, welke na de uitwerking nog overblijven komen dus reeds hier voor. T.z.t. wordt dan aangetekend, welke oplossing voor het vraagpunt is genomen.

149. Nadat de boekhouding volledig is uitgewerkt worden de gebruikte registers en formulieren via de districtschefs naar het hoofdkantoor gezonden voor het samenstellen van de standaardoverzichten. De in te zenden formulieren en registers zijn:

kasboek
resultatenboek
voorraadregister
werktuigenregister
register TA (eventueel register TG)
formulier TK
staat UFA
verslag voor de deelnemer
de staten 1 t/m 8 van het jaarregister + eventueel de staat voor algemene gegevens betreffende het bedrijf.

Staat TK en de 8 staten van het jaarregister worden aan de linkerbovenhoek van het verslag voor de deelnemer vastgeniet; het geheel wordt daarna met staat UFA in het kasboek gelegd.
(Het is dus niet de bedoeling, dat het volledige jaarregister wordt opgezonden.)

HOOFDSTUK IV

DE UITVOERIGE ARBEIDSNOTITIE

A. Door de deelnemer te verstrekken arbeidsnotitiegegevens

150. Op een aantal akkerbouwbedrijven wordt een uitgebreide tijdschrijving bijgehouden. De gegevens worden genoteerd op een arbeidsnotitiestaat (staat NA). Op deze staten wordt per arbeider per dag het aantal gewerkte uren genoteerd, gesplitst naar de verschillende soorten van werkzaamheden. Ook de uren van de handenarbeid van de boer en meewerkende gezinsleden worden opgenomen. De uren van de boer en zijn gezinsleden voor privé, voor marktbezoek en voor bedrijfsleiding behoeven dus niet te worden genoteerd.
In bijlage V van deze instructie is aangegeven, welke verschillende werkzaamheden moeten worden onderscheiden.

151. De uren van de loonploeger, loondorser, enz. (zgn. werk door derden) behoeven niet te worden genoteerd. Het betaalde bedrag moet op de kasstaat worden vermeld met omschrijving van de aard van de werkzaamheid en het gewas. Van de werkzaamheden, welke worden uitgevoerd door de D.U.W., Nederlandse Heide Mij, koppelarbeiders, e.d. (zgn. aangenomen werk), worden eveneens geen uren genoteerd; de betaalde bedragen worden op de kasstaat vermeld met omschrijving van de aard van de werkzaamheden.

152. Op de arbeidsnotitiestaat (NA)moet bij elke betaalde arbeider een loonafrekening voorkomen: aantal uren (eventueel uurloon) en bedrag. De bedragen voor ingehouden loonbelasting, ziekenfondspremie, enz., behoeven niet te worden vermeld. Voor de verwerking is het voldoende wanneer aangegeven wordt of deze lasten al of niet zijn ingehouden (ja of neen invullen). De verstrekte emolumenten, zoals vrij wonen, kost en inwoning behoeven niet telkens te worden opgegeven. Het bedrag voor werkzaamheden in accoordloon (op de arbeidsnotitiestaat wordt nog gesproken over aangenomen werk) moet afzonderlijk worden opgegeven. Duidelijk moet worden vermeld of het betaalde bedrag een voorschot is of de definitieve afrekening. De gewerkte uren voor werkzaamheden in accoordloon van vaste en los-vaste arbeiders moeten wel worden genoteerd. Bij regenverlet worden de niet-gewerkte uren opgenomen in de kolom "wel betaalde, maar niet-gewerkte uren". Wanneer een arbeider ziek is of een vaste arbeider vacantie heeft, wordt in de kolom "wel betaalde, maar niet-gewerkte uren" een normaal aantal uren opgenomen.

LOONBEREKENING OP ARBEIDSNOTITIESTAAT

Naam arbeider: A. Jansen — Man / Vrouw — No.3

I. Afrekening accoordwerk

Bieten rooien 1,50 ha à f.170,- =		f.255,-
Af: voorschot 10/10	f.100,-	
voorschot 27/10	f.120,-	f.220,-
Blijft		f. 35,-

II. Loonberekening

40 uren à f.0,88	f.35,20
vast weekloon	f.-
accoordwerk	f.35,-
Totaal	f.70,20

Ziektewet	ja
Pensioenfondspremie	ja
Loonbelasting	ja
Ziekenfondspremie	ja
Premie W. en W.	ja

Emolumenten geen

B. Het inboeken van de arbeidsnotitiegegevens

a. Voorafgaande werkzaamheden

153. De gegevens van de arbeidsnotitiestaten worden overgenomen in de registers TA en TG. In de registers TA worden alle gegevens van een bepaald boekjaar genoteerd, maar het register TG geldt voor één oogstjaar.
In het register TA komen dus de uren en loonkosten van werkzaamheden voor de lopende, de vorige en de volgende oogst voor.
Hieruit volgt, dat in een bepaald boekjaar slechts 1 register TA in gebruik is; er worden echter 2 registers TG resp. voor het lopende en het volgende oogstjaar gebruikt.
Alvorens de arbeidsnotitiegegevens in de genoemde registers kunnen worden overgenomen moeten eerst een aantal voorafgaande werkzaamheden plaats vinden.

154. De door de deelnemer verstrekte gegevens dienen voor zover mogelijk op hun juistheid en volledigheid te worden beoordeeld.
Nagegaan dient te worden:

a. of de invulling voldoet aan de voorschriften, welke in punt 150 - 152 gegeven zijn;

b. of het aantal werkuren van onbetaald en vast personeel niet te hoog is opgevoerd;

c. of bij alle werkzaamheden, waarbij als regel met paard of trekker wordt gewerkt, inderdaad ook p.u. en t.u. zijn vermeld.

155. Het aantal uren van de arbeiders op weekloon mag niet minder zijn dan het aantal werkuren, dat maximaal volgens de C.A.O. in de betrokken periode mag worden gewerkt. Bedraagt het opgegeven aantal uren minder dan dit maximum, dan moet het verschil worden bijgeboekt in de kolom "wel betaalde, maar niet-gewerkte uren". (zie bijlage VI).

156. Op regel a (onderaan de arbeidsnotitiestaat)wordt op elke arbeidsnotitiestaat voor de door de deelnemer opgegeven werkzaamheden een codenummer ingevuld. Voor de codenummers wordt verwezen naar bijlage V.

157. Op regel b wordt op elke arbeidsnotitiestaat per werkzaamheid het totaal aantal uren van alle op de betrokken arbeidsnotitiestaat voorkomende arbeiders bepaald, dus zowel van betaalde als van onbetaalde arbeiders. Alleen de uren voor werkzaamheden in accoord, voor zover deze tenminste moesten worden genoteerd, blijven buiten deze tellingen.

158. Nu kan het voorkomen, dat de deelnemer op een arbeidsnotitiestaat verschillende kolommen heeft gebruikt voor werkzaamheden, welke door ons onder eenzelfde codenummer worden geboekt, b.v. grondbewerking suikerbieten en grondbewerking voederbieten. Op regel c worden nu de totalen van de kolommen, welke onder eenzelfde codenummer voorkomen onder één codenummer samengevoegd.

159. De regels a, b en (eventueel) c, worden dus op elke arbeidsnotitiestaat ingevuld. Dit is niet het geval met de regels d en e.
Indien op een bedrijf in een bepaalde week 2 of meer arbeidsnotitiestaten zijn ingevuld, wordt één van deze arbeidsnotitiestaten gebruikt voor het bepalen van het totaal aantal uren per werkzaamheid in de betrokken week.

Hiertoe worden de totalen van de andere arbeidsnotitiestaten in die week op de regels d en e van de arbeidsnotitiestaat, waarop de totaal recapitulatie plaats vindt, overgeboekt. In verband met dit transport zijn achter de regels d t/m h nog 6 extra kolommen opgenomen.

160. Op de regels f, g, h worden resp. het totaal aantal manuren (m.u.), paarde-uren (p.u.) en trekkeruren (t.u.) per werkzaamheid bepaald. De arbeidsnotitiestaten zijn dan voor de verdere verwerking gereed.

b. Register TA

161. De wijze, waarop het register TA moet worden ingevuld is reeds volledig besproken onder de punten 71 t/m 77. Bij de eenvoudige arbeidsnotitie kan de kolom "wel betaalde, maar niet-gewerkte uren" niet worden ingevuld. Bij de uitvoerige arbeidsnotitie moet dit echter wel gebeuren. In deze kolom worden dus geboekt:

1e. een geschat aantal uren voor betaalde vacantiedagen of ziektedagen;
2e. een geschat aantal uren voor dagen, waarop niet is gewerkt wegens regenverlet, e.d.;
3e. een berekend aantal uren, indien door de arbeiders op weekloon minder uren zijn gewerkt dan in de C.A.O. voor die periode is bepaald.

c. Register TG

162. Het register TG bevat Staten voor het noteren van de (uren en) loonkosten per gewas[1] en één Staat voor de specificatie van het werk door derden.

163. Staat: Loonkosten per gewas

Gewas: ..... Oppervlakte ..... No: .....

No week	Code	p.u.	t.u.		Tijdloon	Accoordloon		Code	p.u.	t.u.		Tijdloon		Accoordloon	
			I	II	m.u.	m.u.	Bedrag			I	II	m.u.	Bedrag	m.u.	Bedrag

Onder de punten 159 en 160 is uiteengezet dat op één van de arbeidsnotitiestaten van elke week een recapitulatie van de gewerkte uren gesplitst naar werkzaamheid en gewas moet worden gemaakt. Deze uren worden overgenomen op de linkerhelft van de TG-Staten. Voor elk gewas, diersoort en groep van indirecte werkzaamhenden wordt een aparte TG-Staat aangelegd.

164. Boven elke TG-Staat moet duidelijk worden aangegeven waarop de Staat betrekking heeft, dus naam van het gewas of grondbewerking of verzorging paarden, enz. Zie de indeling van de werkzaamheden op bijlage V.

---

1) deze Staten zijn verder aangeduid met: TG-Staten

Bij de gewassen (dus ook bij de nagewassen) moet de oppervlakte van de betrokken gewassen worden vermeld. Bij grondbewerking moet de oppervlakte worden vermeld, waarop de grondbewerking betrekking heeft. Op de TG-staat 020"overige algemene kosten bouwland", moet de oppervlakte van het bouwland zijn vermeld Aan het eind van het jaar blijkt vaak, dat de oppervlakten van de verschillende gewassen afwijken van de oorspronkelijke opgegeven oppervlakten. Er moet dan worden opgelet dat ook de op de TG-staten vermelde oppervlakten worden gewijzigd. Voordat de gegevens naar het hoofdkantoor worden gezonden moet dus nog even worden gecontroleerd of de op de TG-staten vermelde oppervlakten overeenstemmen met de in het bouwplan op het verslag voor de deelnemer vermelde oppervlakten.

165. In de verschillende kolommen van de TG-staten worden ingevuld:

no weeks In deze kolom wordt het nummer van de betrokken week vermeld.

code: Hier wordt bij de gewassen ingevuld:

A voor zaaien
B voor verplegen
C voor oogsten
D voor dorsen
E voor bewaren en afleveren
F voor selecteren

Verder wordt in deze kolom de onderverdeling van de TG-staat 020 "overige algemene kosten bouwland" gemaakt, dus
021 "drooghouden",
022 "drainage", enz.
Hetzelfde geldt voor de TG-staat C70 "algemene loonkosten" (zie bijlage V).

P.U.: over te nemen van regel g van de arbeidsnotitiestaat (NA)
T.U.: over te nemen van regel h van de arbeidsnotitiestaat (NA)
M.U. in tijdloon: over te nemen van regel f van de arbeidsnotitiestaat.
Accoordloon: m.u. en loon: gegevens moeten worden overgenomen van de arbeidsnotitiestaat.

166. De rechterhelft van de staten TG wordt ingevuld bij het opmaken van een saldibalans. Het invullen van deze zijde wordt behandeld bij de bespreking van de saldibalans (zie punt 170-172).

167. Zoals reeds eerder is gezegd, geldt het register TG voor een oogstjaar. Dit houdt in dat:

1e. de werkzaamheden voor het lopende oogstjaar (b.v.1953) worden overgenomen op de staten TG van het register TG van het lopende oogstjaar (1953);
2e. de werkzaamheden voor het volgende oogstjaar (1954) worden genoteerd op de betreffende staten TG van het register TG van het volgende oogstjaar (1954).

Aan het eind van het boekjaar zijn dus 2 registers TG in gebruik, waarvan het ene register de volledige gegevens van de afgelopen oogst en het andere register de veldinventaris voor de volgende oogst bevat.
Slechts bij de volgende werkzaamheden moet onderscheid worden gemaakt tussen oogstjaar en boekjaar:
1e. directe werkzaamheden voor de gewassen, dus zaaien, verplegen;
2e. grondbewerking. De loonkosten van de grondbewerking worden dus toegerekend aan de oogst, waarvoor de grondbewerking is verricht.
Alle andere werkzaamheden worden opgenomen in het TG-register van het lopende boekjaar.

werkzaamheden, welke na afloop van het boekjaar nog plaats vinden ten behoeve van de vorige oogst(b.v. afleveren van aardappelen) moeten worden genoteerd op een speciaal daarvoor in te richten Staat TG van het register TG van de lopende oogst.
Hiervoor wordt Staat TG op blz.35 van het register TG gebruikt. Boven deze Staat moet dan worden geschreven: "werkzaamheden ten behoeve van de vorige oogst". In de kolom "code" wordt dan tevens het nummer van het gewas vermeld,b.v. 700E betekent afleveren consumptieaardappelen. Deze gegevens worden op de linkerhelft van de Staat TG ingevuld.

C. Contrôle

168. De op de uitvoerige arbeidsnotitiestaat (Staat NA) genoteerde uren worden overgenomen:
1e.in het register TA = totaal aantal uren per arbeider
2e.in het register TG = totaal aantal uren per gewas of werkzaamheid.

Het is dus noodzakelijk na te gaan of tussen beide registers overeenstemming is ten aanzien van het totaal aantal uren.
Deze contrôle vint periodiek plaats. Eventuele verschillen, welke bij de periodieke contrôle aan het licht komen zijn moeilijk te achterhalen.
Het is daarom gewenst:
a, wekelijks het register TA te controleren;
b. de periodieke contrôle over een niet al te lange periode te verrichten.

ad a. De wekelijkse contrôle op register TA

169. Hierbij moet worden nagegaan, of
1e. de som van het aantal uren in de betrokken week volgens de kolommen 2 en 3 van alle TA-Staten van de betaalde arbeiders, verhoogd met het aantal uren volgens kolom 7 van de TA-Staat voor boer en gezinsleden gelijk is aan het totaal aantal uren volgens de arbeidsnotitiestaat (excl.uren in accoord) van de betrokken week;
2e. de som van de bedragen in kolom 14 van alle TA-Staten in de betrokken week gelijk is aan het in dezelfde week op de kasstaat voor uitgaven geboekte bedrag aan loon;
Deze contrôle vraagt wel enige tijd, maar is toch wel gewenst, teneinde verschillen te voorkomen. Indien 3 of 4 weken tegelijk worden ingeboekt kan de contrôle tegelijk over deze periode plaats vinden.

ad b. Periodieke contrôle (Saldibalans)

Saldibalans over de periode ..... t/m ..... 195.... STAAT SB

No Staat NC	Gewas, dierscort, enz.	P.U.	T.U.		Tijdloon		Accoordloon
			I	II	M.U.	Bedrag	Bedrag
010	Grondbewerking						
020	Overige algemene kosten bouwland						
030	Kosten grasland						
040	Indirecte kosten gehele bedrijf						
080/090	Werkzaamheden buiten bedrijf						
	Werkzaamheden voor vorige oogst						
	Totaal saldibalans werkz.h. volgende oogst						
	Totaal						

170. De periodieke contrôle vindt plaats met behulp van een losse Staat SB(saldibalans). Deze saldibalans wordt niet alleen opgemaakt voor de contrôle op de in het register TG genoteerde uren, maar tevens voor de verdeling van de loonkosten over de gewassen en werkzaamheden.
Een saldibalans heeft telkens betrekking op de periode, welke verlopen is,nadat de vorige saldibalans werd opgesteld, b.v. op een saldibalans per 31 Mei worden de gegevens opgenomen van 1 Maart t/m 31 Mei. Wordt daarna een saldibalans per 2 Augustus opgesteld dan heeft deze 2e saldibalans alleen betrekking op de periode van 1 Juni t/m 2 Augustus en dus niet op de periode van 1 Maart t/m 2 Augustus. Elk kantoor wordt vrijgelaten in het bepalen van de periode waarover een saldibalans wordt opgesteld; daar echter bij het opmaken van een saldibalans tevens een verdeling van het in de betrokken periode betaalde loon plaats vindt, zal bij wijziging van de lonen of sociale lasten altijd een saldibalans moeten worden opgemaakt.

171. Hieronder zal worden aangegeven, welke werkzaamheden bij het samenstellen van een saldibalans moeten worden verricht. Om de gang van zaken zo duidelijk mogelijk voor te stellen wordt uitgegaan van de werkzaamheden, welke moeten worden verricht bij het samenstellen van de 1e saldibalans na de aanvang van het boekjaar.

a. De kolommen op de linkerhelft van elke TG-Staat van register TG lopende oogst worden getotaliseerd. Dit totaal wordt daarna "uitgetrokken" op de rechterhelft van de TG-Staat, waarbij dan tevens de onderverdeling plaats vindt in zaaien en verplegen.

Gewas: Wintertarwe Oppervlakte: 1,20 ha No. 110

No rec.	Code	P.U.	T.U. I	T.U. II	Tijdloon M.U.	Accoordloon M.U.	Accoordloon Bedrag	Code	P.U.	T.U. I	T.U. II	Tijdloon M.U.	Tijdloon Bedrag	Accoordloon M.U.	Accoordloon Bedrag
36	A	5			8										
37	A	4			5										
51	B	3			3			A	9			10	90,-		
52	B				8		Veldinventaris								
Totaal	-	12			21			B	3			11	9,90		
1	A	2			3										
2	B	-			-										
4	B				-										
6	B														
enz.															
14	B	-			-			A	2			3	2,73		
Totaal 1)	-	8			43			B	6			40	36,40		
15	B														
17	B														
enz.	B														
	C	8													
	C	6						B				20	18,20		
Totaal 1) II		14			20	30	40,-	C	14					30	45,-

1) Van elke periode wordt dus een afzonderlijk totaal bepaald.

b. Ook van de staat TG voor werkzaamheden vorige oogst wordt het totaal per periode bepaald en in de rechterhelft vermeld (zonder specificatie naar gewas).

c. De totalen per periode van elke TG-staat worden daarna overgenomen op een staat SB. De totalen per periode van de staat TG"werkzaamheden vorige oogst" worden opgenomen op de regel "werkzaamheden voor vorige oogst" onderaan op staat SB.

d. Het register TA wordt afgesloten, zoals in de punten 73 t/m 76 is aangegeven.

e. Vervolgens wordt op de achterzijde van de saldibalans het gemiddelde uurloon in de betrokken periode bepaald. Het totaal aantal uren en het totaal tijdloon wordt berekend, zoals op de achterzijde van de saldibalans is aangegeven. Het totaal aantal m.u. in tijdloon, op de achterzijde van de saldibalans moet gelijk zijn aan de op de voorzijde genoteerde m.u.
Verder moet de controle op de p.u., t.u. en op het accoordloon worden toegepast, zoals op de achterzijde van de saldibalans is aangegeven.

f. De uren in tijdloon op de voorzijde van de saldibalans worden vermenigvuldigd met het op de achterzijde van staat SB berekende gemiddelde uurloon.
Het totaal tijdloon op de voorzijde van staat SB moet dan gelijk zijn aan het tijdloon op achterzijde. Eventuele afrondingsverschillen, welke bij het vermenigvuldigen met het gemiddeld uurloon zijn ontstaan moeten worden bijgeboekt of afgeboekt op de regel 070 "algemene loonkosten".

172. Bij het samenstellen van de volgende saldibalansen wordt dezelfde werkwijze gevolgd als hierboven is aangegeven. Op de TG-staten wordt telkens het totaal bepaald van het aantal uren gewerkt in de periode waarover de saldibalans wordt opgesteld. Alle voorafgaande totalen blijven dan buiten beschouwing. Een volgende saldibalans geeft dus geen controle meer op een voorafgaande. Deze werkwijze is noodzakelijk in verband met het verdelen van het loon.

173. Bij het opmaken van een saldibalans kan zich nog het geval voordoen, dat er 2 registers TG in gebruik zijn, b.v. één voor oogst 1953 en één voor oogst 1954(= veldinventarisoogst 1954).
De werkwijze is hierbij als volgt:
a. de totalen per periode van de staten TG uit register TG oogst 1953 worden bepaald;
b. de totalen per periode van de staten TG uit register TG oogst 1954 worden bepaald;
c. de totalen per periode van de staten TG oogst 1953 worden overgenomen op een staat SB 1953;
d. de totalen per periode van de staten TG oogst 1954 worden overgenomen op een staat SB 1954;
e. de totalen van staat SB oogst 1954 worden overgenomen op staat SB oogst 1953 op de regel"totaal saldibalans werkzaamheden volgende oogst". Deze laatste staat SB 1953 wordt nu geteld;
f. vervolgens wordt op staat SB 1953 het gemiddelde uurloon bepaald en de op de achterzijde van staat SB aangegeven controle toegepast;

g. de uren in tijdloon op de voorzijde van staat SB 1953 worden met dit gemiddelde uurloon vermenigvuldigd. Ook de uren op de regel "totaal saldibalans werkzaamheden volgende oogst" Afrondingsverschillen komen weer op de regel "algemene loonkosten";
h. de uren op de staat SB oogst 1954 worden eveneens vermenigvuldigd met het op de staat SB 1953 berekende gemiddelde uurloon. Er moet voor worden gezorgd, dat het totaal tijdloon op SB 1954 gelijk is aan het bedrag op de regel "totaal saldibalans werkzaamheden volgende oogst" op staat SB 1953.

D. Het waarderen van de uren op de staten TG in het register TG.

174. Na het opmaken van de saldibalans moeten de uren op de staten TG over de betrokken periode nog worden gewaardeerd. Wanneer het aantal uren op de TG-staat in de betrokken periode niet is gesplitst in b.v. zaaien en verplegen, omdat in een periode slechts een van de letters A - F gebruikt is of omdat op een staat geen splitsing behoefde te worden verricht, kan men zonder meer het bedrag, dat voor het betrokken gewas of voor de betrokken werkzaamheid op de saldibalans is berekend overnemen. Is het aantal uren, dat voor het gewas op de saldibalans is genoteerd echter op de TG-staat gesplitst, dan zal men de uren op de TG-staat met het gemiddeld uurloon moeten vermenigvuldigen. Het totaal loonbedrag van elke TG-staat in de betrokken periode moet dan echter overeenstemmen met het voor het betrokken gewas op de saldibalans genoteerde bedrag (dus geen afrondingsverschillen laten bestaan).

E. Het uitwerken van de tijdschrijving

175. De tijdschrijving wordt afgesloten per de datum, waarop de laatste volle week in Februari eindigt. Per deze datum wordt dan de laatste saldibalans opgemaakt op de wijze zoals hiervoor is aangegeven.
Nadat de saldibalans over de laatste periode is opgesteld vindt de totaal-contrôle van de tijdschrijving plaats. Deze contrôle geschiedt ook weer met behulp van de staten SB en wel als volgt:
a. van elke TG-staat uit het register TG van het lopende jaar (1953) wordt het totaal-generaal bepaald. In dit totaal-generaal moet de veldinventaris zijn begrepen;
b. van elke TG-staat uit het register TG van de volgend oogst (1954) wordt eveneens het totaal-generaal bepaald;
c. de totalen van de TG-staten(incl.veldinventaris) uit register TG 1953 worden overgenomen op een staat SB 1953;
d. de totalen van de TG-staten uit register TG 1954 worden overgenomen op een staat SB 1954(= veldinventaris oogst 1954);
e. Staat SB 1954 wordt geteld en de totalen worden overgenomen op staat SB 1953 op de regel "totaal saldibalans werkzaamheden volgende oogst";
f. thans kunnen de totalen van de kolommen van staat SB 1953 worden bepaald;
g. van de totalen van staat SB 1953 wordt op de blanco regels onderaan de veldinventaris van oogst 1953 afgetrokken. Deze veldinventaris is over te nemen van de saldibalans welke bij de totaalcontrôle aan het eind van het vorig boekjaar werd opgesteld(voor 1953 is dat staat NG); Op staat SB oogst 1953 ontstaan dan het totaal aantal uren gewerkt in boekjaar 1953/'54 en de daarbij behorende loonkosten;

h. vervolgens wordt de achterzijde van staat SB 1953 ingevuld. Op elke regel wordt het totaal-generaal van de staten U, V en W enz. opgenomen, zodat dus ook hier de gewerkte uren en de loonkosten van boekjaar 1953 komen;
i. de totalen op de voorzijde van de staat SB 1953 moeten nu gelijk zijn aan de totalen op de achterzijde.
(Betaalde vacantiebonnen en terugontvangen ziekengeld blijven bij bovenstaande berekeningen buiten beschouwing).
Wanneer op bovenstaande wijze de totaal contrôle op de tijdschrijving heeft plaats gevonden moeten op de TG-staat 070 "Algemene loonkosten" nog de betaalde kosten voor vacantiebonnen worden opgeteld en het terugontvangen ziekengeld worden afgetrokken.

176. Daar voor het samenstellen van de overzichten uit de tijdschrijving ook het werk door derden bekend moet zijn, moet op de laatste bladzijde van het register TG nog een volledige specificatie van het werk door derden per gewas worden gegeven.

F. Het overzicht uit de tijdschrijving

177. Met behulp van het register TG en de gegevens uit het jaarregister en de financiële boekhouding wordt een overzicht voor de deelnemer opgesteld.
Dit overzicht wordt opgesteld volgens richtlijnen van het hoofdkantoor.

G. Register NE

178. Op een aantal bedrijven wordt de uitvoerige arbeidsnotitie door de boer zelf bijgehouden in een speciaal register (register NE).
Bij dit register is een afzonderlijke toelichting voor de boer.

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT
Boekhouding Landbouwbedrijven

(J.A. Kuperus)

Bijlage 1

Instructie A, d.d. Juli 1953.

CODERING KASSTATEN AKKERBOUWBEDRIJVEN

(1953/'54)

Kostenrekeningen	Kolom Kasstaat	Opbrengstrekeningen	
1. Kosten van de grond.		Wintertarwe	110
		Zomertarwe	120
11. Pacht	m	Wintergerst	130
12. Drainagemateriaal	s	Zomergerst	140
15. Onderhoud gebouwen voor rekening pachter	s	Rogge	150
		Haver	160
		Mais	170
2. Zaaizaad en pootgoed.	j	Groene erwten	210
		Schokkers	211
3. Onderhoud werktuigen.		Bruine bonen	230
		Koolzaad	310
30. Onderhoud werktuigen en aanschaffing klein gereedschap (excl. paardetuigen)	h	Blauwmaanzaad	312
		Karwijzaad	313
31. Trekkerbenzine	i	Vlas	410
32. " petroleum	i	Suikerbieten	510
33. " smeerolie	i	Voederbieten	520
34. " spuitvet	i	Voederwortelen	540
35. Reparatie trekker door derden	i	Stoppelknollen	550
39. Overige trekkerkosten	i	Consumptieaardappelen	700
90. Bindertouw	h	Pootaardappelen	740
		Fabrieksaardappelen	750
4. Paardekosten.	p	Voederaardappelen en Kriel	760
41. Verzekering	p		
42. Hoefbeslag	p		
43. Onderhoud en aanschaffing tuigen	p		
44. Dekgelden	p		
45. Veeartskosten	p		
49. Diverse kosten	p		
5. Werk door derden.	g		
52. Loondorser			
53. Loonmaaier			
54. Loonploeger			
8. Ziektebestrijding vee en dekgelden	n		
(excl. paarden) (veearts, fokvereniging, dekgelden).	n		
9. Overige kosten			
91. Emballage	s		
92. Marktbezoek	s		
93. Boekhouding	s		
94. Ontsmettingsmiddelen	s		
95. Onkruidbestrijding	s		
96. Keurloon en plombeerloon	s		
97. Afleveringskosten	s		
98. Omzetbelasting	s		
99. Verzekering	s		
999. Algemene kosten	s		

Bijlage II

Instructie A d.d. Juli 1953.

UURLONEN BOER EN GEZINSLEDEN (EXCL. SOC. LASTEN) BOEKJAAR 1953/'54

	Mannelijke arbeiders	Vrouwelijke arbeiders
23 jaar en ouder	98 ct	
22 jaar	94 ct	
21 jaar	89 ct	65 ct
20 jaar	82 ct	
19 jaar	75 ct	
18 jaar	65 ct	43 ct
17 jaar	57 ct	38 ct

PERCENTAGES SOCIALE LASTEN, BOEKJAAR 1953/'54

MANNEN	21 jaar en ouder	20 jaar en jonger	VROUWEN	19 jaar en ouder	18 jaar en jonger
boer en zoons	19.5	18.5	Boerin en	16.5	17.
Vaste mann arbeiders	20.5	19.5	dochters		
losse en los-vaste mann.arbeiders	23.5	22.5	Vrouwelijke arbeiders	21.-	21.5

PERCENTAGES "VOLWAARDIGHEID" VOOR ARBEIDERS (ARBEIDSTERS) VOLGENS DE C.A.O. (BEREKEND NAAR LOONVERHOUDINGEN VOLGENS DE C.A.O.)

1. Mannelijke arbeiders	23 jaar en ouder	100%
	22 jaar	95%
	21 jaar	90%
	20 jaar	85%
	19 jaar	80%
	18 jaar	70%
	17 jaar	60%
	16 jaar	50%
	16 jaar	45%
2. Vrouwelijke arbeiders	19 jaar en ouder	70%
	18 jaar	45%
	17 jaar	40%
	16 jaar	35%
	15 en 14 jaar	30%

Bijlage III[a]

BIJ TE BOEKEN LOONBELASTING EN SOCIALE LASTEN

In punt 72 van deze Instructie is aangegeven, dat het loon van de arbeiders moet worden verhoogd met de niet-ingehouden bedragen voor loonbelasting en sociale lasten. (Zie ook punt 77.)

Hieronder volgt een overzicht van de op het loon in te houden sociale lasten en van de in te houden loonbelasting

SOCIALE LASTEN

	Totaal premie door boer af te dragen		Van de totaal premie (mag) moet de boer op het loon van de arbeider inhouden	
Ziektewet	3 %[1]		1 %[1]	
Ziekenfondsenbesluit	4 %		2 %	
Wachtgeld- en werkloosheidsverzekering:				
a. vaste arbeiders	2,2 %		1,1 %	
b. losse en los-vaste arbeiders	8,8 %		4,4 %	
Bedrijfspensioenfonds :[2]	per week	per dag	per week	per dag
a. mann.arbeiders 17 t/m 20 jr	f.1,50	f.0,30	f.0,75	f.0,15
b. mann.arbeiders 21 t/m 64 jr	f.3,-	f.0,60	f.1,50	f.0,30

1) De normale premie voor bij de Raad van Arbeid aangesloten werkgevers bedraagt 3% van het uitgekeerde loon. De werkgever mag hiervan maximaal 1% op het loon van de arbeider inhouden.

2) Vrouwelijke arbeiders vallen buiten het bedrijfspensioen. Een weekpremie is verschuldigd als de arbeider in één week 5 dagen of meer bij dezelfde werkgever arbeid verricht. Werkt hij 4 dagen of korter dan is voor elke dag een dagpremie verschuldigd, behalve indien de arbeider gedurende de overige dagen van de week recht heeft op doorbetaling van loon of zijn loonderving gedekt wordt door vacantiebonnen. Ook dan is een weekpremie verschuldigd.

Voor in te houden loonbelasting: z.o.z.

LOONBELASTING

Als het weekloon bedraagt van	tot en met	bedraagt de loonbelasting in: Groep I	Groep II	Groep III in geval van kinderaftrek voor: 1 kind	2 kinderen	3 kinderen
39,42	39,99	3,51	1,13			
40,00	40,57	3,65	1,21			
40,58	41,14	3,78	1,28			
41,15	41,72	3,92	1,36			
41,73	42,30	4,05	1,44	f. 0,32		
42,31	42,87	4,19	1,51	0,38		
42,88	43,45	4,30	1,59	0,44		
43,46	44,03	4,44	1,67	0,50		
44,04	44,60	4,57	1,75	0,55		
44,61	45,18	4,71	1,82	0,61		
45,19	45,76	4,84	1,92	0,67		
45,77	46,34	4,98	2,00	0,73		
46,35	46,91	5,11	2,07	0,80		
46,92	47,49	5,25	2,15	0,88		
47,50	48,07	5,38	2,23	0,96		
48,08	48,64	5,53	2,32	1,03		
48,65	49,22	5,67	2,40	1,11		
49,23	49,80	5,82	2,48	1,19		
49,81	50,38	5,98	2,57	1,26	f. 0,34	
50,39	50,95	6,11	2,65	1,34	0,40	
50,96	51,53	6,25	2,75	1,42	0,46	
51,54	52,10	6,40	2,82	1,50	0,51	
52,11	52,68	6,55	2,92	1,57	0,57	
52,69	53,25	6,71	3,01	1,65	0,63	
53,27	53,84	6,84	3,09	1,73	0,69	
53,85	54,41	7,00	3,19	1,80	0,75	
54,42	54,99	7,15	3,28	1,88	0,80	
55,00	55,57	7,30	3,38	1,94	0,86	
55,58	56,15	7,46	3,48	2,01	0,92	
56,16	56,72	7,59	3,55	2,09	0,98	
56,73	57,30	7,75	3,65	2,17	1,03	
57,31	57,87	7,92	3,75	2,25	1,09	
57,88	58,45	8,07	3,84	2,32	1,15	
58,46	59,03	8,25	3,94	2,40	1,21	
59,04	59,61	8,38	4,03	2,48	1,26	
59,62	60,18	8,55	4,15	2,55	1,32	
60,19	60,76	8,71	4,25	2,65	1,38	
60,77	61,34	8,85	4,34	2,73	1,44	
61,35	61,91	9,01	4,44	2,82	1,50	
61,92	62,49	9,19	4,53	2,90	1,55	f. 0,34
62,50	63,07	9,36	4,65	2,98	1,61	0,40
63,08	63,64	9,51	4,75	3,05	1,67	0,46
63,65	64,22	9,69	4,84	3,15	1,73	0,51
64,23	64,80	9,86	4,96	3,23	1,78	0,57
64,81	65,37	10,03	5,05	3,32	1,86	0,63
65,38	65,95	10,21	5,17	3,42	1,92	0,69
65,96	66,53	10,36	5,26	3,51	2,00	0,75
66,54	67,10	10,53	5,38	3,59	2,05	0,80
67,11	67,68	10,71	5,48	3,69	2,13	0,86
67,69	68,26	10,88	5,59	3,78	2,21	0,92
68,27	68,84	11,03	5,69	3,88	2,28	0,98
68,85	69,41	11,21	5,80	3,98	2,36	1,03
69,42	69,99	11,38	5,92	4,05	2,46	1,11
70,00	70,57	11,55	6,01	4,15	2,53	1,17
70,58	71,15	11,73	6,13	4,25	2,61	1,23

Bijlage IV.

WAARDERING EMOLUMENTEN, BOEKJAAR 1953/'54

A. De aan de arbeiders verstrekte akkerbouwproducten moeten worden gewaardeerd tegen de normale verkoopprijs.

B. Volle melk per 100 kg f.20,-

C. Kost en inwoning e.d.

Gebied	Kost en inwoning per week	Vrij wonen per week maximaal	In geval van nieuwbouw of verbetering maximaal per week
Friesland	15,-[1)]	2,30	4,50
Groningen	13,-	4,-	5,-
Drente	13,-	4,-	5,-
Zuidholl. Eilanden	13,-	2,50	-
W.-Noordbrabant	13,65	2,90	4,-
Zeeland	13,20	3,45	-
Overijsel	13,-	4,-	-

1) voor 20 jaar en jonger f.14,-

ALLE GEBIEDEN

Kost en inwoning	per dag	f.2,-
Volle kost	per dag	f.1,40
Warme maaltijd	per dag	f.0,70
Koffiemaaltijd	per dag	f.0,35
Ontbijt	per dag	f.0,35

CODERING ARBEIDSNOTITIESTATEN

I. Rekeningen van kostenplaatsen.

1. Indirecte kosten gehele bedrijf. TG-Staat: 040.[1)]

   Onderhoud gebouwen, erf, wegen, werktuigen, gereedschappen, afrastering, hekken (exclusief trekkers). Geen specificatie.

2. Algemene kosten bouwland

   a. Grondbewerking. TG-Staat: 010

   Stoppelbewerking; zaaivoorploegen(najaar), wintervoorploegen (najaar), ploegen(voorjaar), hoeken spitten(met paarden geploegd), afwerken percelen(met tractor geploegd), ondergrondsploegen, graslandscheuren. Geen specificatie.
   Grondbewerking voor nagewassen komt op het betrokken nagewas.
   Zaaiklaarmaken komt onder het betrokken gewas.

   b. Overige algemene kosten bouwland. TG-Staat: 020.[1)]

   Specificatie: 021 drooghouden.
   022 drainage en grondverbetering.
   023 bemesting met kunstmest (excl. stikstof).
   024 bemesting met stalmest (excl. gieren).

3. Kosten grasland. TG-Staat: 030.[1)]

   Drooghouden, drainage, bemesting, verpleging, hooiwinning en binnenhalen van het hooi. Geen specificatie.

4. Kosten van niet.martkbare voedergewassen en van groenbemestingsgewassen.

   Nummers TG-Staten: zie II (kostendragers).
   Voor hoofdgewassen (vrijwel uitsluitend klaver) alle uren van voorbehandeling zaaizaad af tot en met oogsten en inhalen. Voor nagewassen bovendien uren voor grondbewerking. Geen specificatie.
   Hoofdgewas klaver echter specificeren als andere hoofdgewassen.

5. Verzorging paardenstapel. TG-Staat: 050.

   Verzorging van werkpaarden en jonge paarden. Geen specificatie.
   Geen uren voor klaver inhalen.

6. Onderhoud trekkers. TG-Staat: 041.

   Onderhoud en reparaties door eigen personeel. Geen specificatie.

7. Algemene loonkosten. TG-Staat: 070.

   Loon voor niet- gewerkte uren.
   Specificatie: 071 Vacantie en extra verlof.
   072 Verlet (i.v.m. regen, enz.)
   073 Ziekte.
   075 Geboekte uren ingevolge punt 155 van deze Instructie.

II. Rekeningen van kostendragers.

8. Marktbare hoofd- en nagewassen akkerbouw.

   Nummers TG-Staten:

   1. Granen.

   110 Wintertarwe
   120 Zomertarwe
   130 Wintergerst
   140 Zomergerst
   150 Rogge
   160 Haver
   170 Mais
   180 Boekweit

   2. Peulvruchten.

   210 Groene erwten
   211 Schokkers
   212 Capucijners
   213 Rozijnerwten
   220 Waalse bonen
   221 Wierbonen
   222 Paardebonen
   223 Duivebonen
   230 Bruine bonen
   231 Witte bonen

1) Niet splitsen naar oogstjaar

3. Handelsgewassen.

31. Oliehoudende zaden.

310 Koolzaad
311 Winterraapzaad
312 Blauwmaanzaad
313 Karwijzaad
314 Mosterdzaad
315 Boterzaad

32. Land- en tuinbouwzaden.

320 Radijszaad
321 Spinaziezaad
322 Suikerbietenzaad
323 Voederbietenzaad
324 Klaverzaad
325 Graszaad
326 Koolzaden
327 Uienzaad

33. Overige handelsgewassen.

330 Kanariezaad
331 Spruiten
332 Witlof
333 Kool

4. Vezelgewassen.

410 Vlas
420 Hennep

5. Knol-, wortel- en bolgewassen.

500 Cichorei
510 Suikerbieten
520 Voederbieten
530 Koolrapen
540 Voederwortelen
550 Stoppelknollen
560 Mergkool
570 Stekkool
580 Uien

6. Klaver en andere groenvoedergewassen.

600 Lupinen
610 Klaver
620 Lucerne
630 Serradella
640 Wikken
650 Spurrie
670 Kunstweide
680 Voedermengsels

7. Aardappelen

700 Consumptieaardappelen
740 Pootaardappelen
750 Fabrieksaardappelen
760 Voederaardappelen

Per gewas specificeren in:

1) A. zaaien en poten: Voorbehandeling zaaizaad en pootgoed, zaaiklaarmaken (vooreggen, schijfeggen), zaaien, poten vorentrekken en dichtrijden, naëggen, rollen enz.
B. verplegen: stikstofstrooien, gieren, wieden, dunnen en opeenzetten, aanaarden, bestrijding ziekten enz.
C. oogsten: maaien, kanten zichten, binden en hokken, schalven, inhalen ongedorst product, rooien, looftrekken, koppen[3]; bijeenrijden, naar de kuil rijden.
D. dorsen: inclusief stro opruimen,
E. bewaren en afleveren: graven en afdekken kuil bij aardappelen, incl. sorteren, verwijderen winterdek, afleveren.
F. selecteren.

---

1) Bij bietenzaad indelen in: A_1 sorteren pootbietjes
A_2 klaarmaken grond
A_3 poten

2) Bij vlas indelen in: C_1 plukken/binden/hokken/schelven
C_2 binnenhalen van de oogst

3) De uren voor verzamelen van koppen en blad op aparte rekening vermelden. Hierbij ook de bij behorende oppervlakte vermelden.

9. Rundvee en ander vee.

Nummers TG-Staten: 060 verzorging rundvee (incl.melken)
061 verzorging overig vee (geen paarden of rundvee)
066 vee algemeen

Geen specificatie.

10. Werk voor derden: TG-Staat: 090.

Specificeren in : 090 loonmaaien
091 loonploegen
092 loonsproeien
093 loonzaaien
094 loondorsen
095 burenhulp

Op deze TG-Staat moeten alle uren (dus zowel betaalde als onbetaalde) worden opgenomen.

11. Privé: TG-Staat: 080.

Opnemen privéwerkzaamheden, administratie en bedrijfsleiding. Geen specificatie. Op deze TG-Staat mogen geen onbetaalde uren worden opgenomen.

AANTAL TE WERKEN UREN PER WEEK, WAAROP DE WEEKLONEN VOLGENS DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN ZIJN GEBASEERD

Noordelijk Groningen

1. Arbeiders, die belast zijn met de verzorging van vee en daarin gedurende kortere of langere tijd hun hoofdarbeid vinden[1]:
   4 Mrt t/m 15 Oct. 65 uur; 16 Oct. t/m 12 Nov. 60 uur;
   13 Nov. t/m 3 Mrt 55 uur.
2. Overige arbeiders: 14 Mrt t/m 25 Juli 52½ uur; 26 Juli t/m 5 Sept. 54 uur;
   6 Sept. t/m 24 Oct. 52½ uur; 25 Oct. t/m 7 Nov. 50 uur;
   8 Nov. t/m 13 Mrt 44 uur.

Groninger Veenkoloniën

1. Arbeiders, die werkzaam zijn op bedrijven waar een grote veebezetting is en in de verzorging van vee gedurende langere of kortere tijd hun hoofdarbeid vinden[1]:
   2 Mrt t/m 13 Oct. 65 uur; 14 Oct. t/m 10 Nov. 60 uur;
   11 Nov. t/m 1 Mrt 50 uur.
2. Overige arbeiders: Mrt t/m Oct. 52½ uur; Nov. 47 uur; Dec. t/m Febr. 44 uur;

Drentse Veenkoloniën

1. Arbeiders, die belast zijn met de verzorging van vee en/of paarden; Mrt t/m Oct. 56 uur; Nov. 50½ uur; Dec. t/m Febr. 47½ uur.
2. Overige arbeiders: Mrt t/m Oct. 52½ uur; Nov. 47 uur; Dec. t/m Febr. 44 uur.

Zuidhollandse Eilanden

1. Bouw-, paarden- en melkknechts: Maart 53 uur; April 53 uur; Mei 56 uur;
   Juni, Juli, Aug. 59 uur; Sept., Oct. 56 uur; Nov. 53 uur;
   Dec. t/m Febr. 50 uur.
2. Overige arbeiders: Maart 47 uur; April en Mei 50 uur; Juni t/m Aug. 53 uur;
   Sept. en Oct. 50 uur; Nov. 47 uur; Dec. t/m Febr. 44 uur.

Westelijk Noordbrabant

1. Arbeiders belast met de verzorging van vee Maart en April 57 uur;
   Mei t/m 5 Dec. 62½ uur; 6 Dec. t/m Febr. 57 uur.
2. Overige arbeiders: Mrt 47½ uur; April 52½ uur; Mei t/m 15 Oct. 53 uur;
   16 Oct. t/m 15 Nov. 50 uur; 16 Nov. t/m 30 Nov. 47½;
   Dec. t/m Febr. 44 uur.
3. Paardenknechts en trekkerchauffeurs; Mrt 50½ uur; April 55½ uur; Mei t/m 15 Oct. 56 uur;
   16 Oct. t/m 15 Nov. 53 uur; 16 Nov. t/m 30 Nov. 50½ uur;
   Dec. t/m Febr. 47 uur.

Zeeland

1. Arbeiders, die belast zijn met de verzorging van vee; bouw- en paardenknechts; zij die arbeiden met zware landbouwmachines; Mrt t/m Nov. 56 uur;
   Dec. t/m Febr. 50 uur.
2. Overige arbeiders: Mrt t/m Nov. 50 uur; Dec. t/m Febr. 44 uur.

---

1) De opgegeven aantallen uren betreffen het gemiddelde. Per periode kunnen variaties voorkomen in verband met vrije Zaterdagmiddagen en Zondagen.

GEMIDDELD BENODIGDE HOEVEELHEDEN ZAAIZAAD EN POOTGOED IN KG PER HA

Granen :		
Wintertarwe	125 - 180	Een ras als Carsten V vraagt 25% minder zaaizaad, terwijl rassen als Alba en Bersée 25% meer zaaizaad vereisen dan gemiddeld het geval is.
Zomertarwe	150 - 225	
Rogge	125 - 200	
Wintergerst	120 - 150	
Zomergerst	100 - 150	
Haver	100 - 150	
Mais	60	
Peulvruchten:		
Waalse bonen	350	
Wierbonen	250	
Paardenbonen	200	
Duivebonen	150	
Erwten :		
Erwten en schokkers	200 - 300	
Capucijners en grauwe erwten	150 - 200	
Stambonen :		
Bruine en witte bonen	120 - 180	
Fijne zaden:		
Koolzaad	6 - 8	
Mosterdzaad	6 - 8	
Karwijzaad	6 - 10	
Blauwmaanzaad	4 - 6	
Lijnzaad	140 - 180	

Aardappelen :

De hoeveelheid is afhankelijk van de potermaat en pootafstand. Hoeveelheid varieert van 1400 - 2200 kg, voor fabrieksaardappelen van 2000 - 2600 kg.

Bieten :	
Suikerbieten	12 - 18
Voederbieten	10 - 18

INDELING MESTSTOFFEN

STIKSTOFMESTSTOFFEN			KALKMESTSTOFFEN
Ammonsalpeter	(as)	33%	Landbouwpoederkalk
Ammonsulfaatsalpeter	(asfs)	26%	Hydraatkrijt
Bloedmeel	(blm)	12½%	Koolzure landbouwkalk (Emkal)
Chilisalpeter	(chs)	15½%	Kalkmergel
Kalisalpeter	(kalis)	12½%	Kalikiezelkalk (Kensica)
Kalkammonsalpeter	(kas)	20½%	Magnesiapoederkalk
Kalksalpeter	(ks)	15½%	Magnesiahydraatkrijt
Kalkstikstof	(kst)	20 %	Koolzure magnesiakalk (Dolokal)
Natronsalpeter	(nas)	16 %	Magnesiakalkmergel (Dolomiet)
Ureum	(ur)	46 %	Magnesiakiezelkalk (silica)
Zwavelzure ammoniak	(za)	20½%	Schuimaarde
Salmiak	(salm)	25 %	Gebr. schuimaarde

FOSFORMESTSTOFFEN		P_2O_5	MENGMESTSTOFFEN 1)
Normaal beendermeel	(norm.bm)	20 %	Fosfaatammonsalpeter 20 + 20
Ontlijmd beendermeel	(ontl.bm)	30 %	N.P.K. meststoffen van de staatsmijnen
Dubbelkalkfosfaat	(dkf)	38-42 %	A.S.F.
Dubbelsuperfosfaat	(dsup)	40-45 %	Granumix
Gloeifosfaat	(glf)	15 %	Vulcaan
Natuurlijk fosfaat	(natf)	20 %	Ammoniak superfosfaat 7 + 9
Superfosfaat (korrel/parel)	(sup)	17,18,20 %	Kalihoudend slakkenmeel "Saralsa"
Thomasslakkenmeel	(sl)	12-20 %	Monoammonfosfaat 10 + 50
			Diamonfosfaat 20 + 50

KALIMESTSTOFFEN		K_2O	
Kainiet	(Kn)	14 en 17 %	Diversen
Kalisalpeter		45 %	Magnesiumsulfaat
Kalizout 20		20 %	Mangaansulfaat
" 40		40 %	Kopersulfaat
" 50		50 %	Koperslakkenbloem
" 60		60 %	Borax
Patentkali	(pk)	26 %	
Zwavelzure kali	(zk)	48 %	

1) Van de meeste mengmeststoffen is de samenstelling niet aan te geven.
Granumix is b.v. verkrijgbaar in ± 10 verschillende samenstellingen. De gehalten moeten door de deelnemer worden opgegeven. De gehalten worden aangegeven met 2 of 3 cijfers, b.v. A.S.F.-korrels 9 + 10 + 23 betekent 9 % stikstof, 10% fosforzuur en 23% kali. Steeds heeft het eerste cijfer betrekking op stikstof, het tweede op fosforzuur en het derde op kali.

$A = \frac{1}{\text{oppervl. bouwland}}$

$B = \frac{1}{\text{oppervl. cultuurgrond}}$

V.D. = Verslag voor de deelnemer.

HET INVULLEN VAN DE KOLOMMEN VAN STAAT UFA

No Kolom Staat UFA	Te berekenen of over te nemen van:	Aantal decimalen
	Tabel 1	
1 en 2	V.D. onderdeel C	1
3 t/m 5	V.D. onderdeel C	0
6 en 7	jaarregister	-
8 t/m 19	A x 100 x oppervl.gewas	0
20	A x 100 x oppervlakte van groenbemesting ondergeploegde gewassen (Staat A blz.8 kasboek)	0
	Tabel 2	
21	Staat T	1
22	B x gemiddelde waarde veestapel volgens staat S afronden op	f. 10.-
23	B x vervangingswaarde werktuigen + trekker (excl. klein gereedschap)	f. 10.-
24	Staat P, kolom b	1
25	Staat P, kolom f regel "totaal"	1
26	Staat P, kolom b	1
27	Staat P, kolom b, regel jonge paarden	1
28	Staat P, kolom b, regel werkpaarden	1
29	V.D. onderdeel H gedeeld door aantal werkpaarden	0
30	Omzet en aanwas jonge paarden (Zie V.D.) / aantal werkpaarden (kolom 28 UFA)	0
31	V.D. onderdeel H : Kosten per werkpaard incl. loon	0
32	V.D. onderdeel H : Kosten per werkuur incl. loon	0
33 [1]	Staat TK, aantal PK...../.....	-
34 en 35 [1]	Staat TK	-
36	V.D. onderdeel B, incl. loon eigen personeel	0
37	B x kg stikstof volgens V.D. onderdeel B	0
38	B x kg fosforzuur volgens V.D. onderdeel B	0
39	B x kg kali volgens V.D. onderdeel B	0
40	B x bedrag overige meststoffen volgens V.D. onderdeel B	0

1) Indien 2 trekkers op het bedrijf gebruikt zijn moeten de gegevens van elke trekker afzonderlijk worden vermeld.

No Kolom Staat UFA	Te berekenen of over te nemen van	Aantal decimalen
	Tabel 3: Kosten per ha cultuurgrond	
41 t/m 49	B x gegevens op V.D. onderdeel B	0
50	B x totaal kosten overige werktuigen volgens V.D. onderdeel B	0
51	B x totaal kosten trekker vlg. V.' onderdeel B (excl.loon)	0
52	B x netto paardekosten (excl.loon) volgens V.D., onderdeel H	0
53	Kosten grondverbetering en opbr. werk voor derden per ha c.gr. vlg. V.D. onderdeel A	0
54	Kolom 41 t/m 52 - kolom 53	0
55 t/m 59	V.D. onderdeel A per ha cultuurgrond	0
60	V.D. onderdeel A: regel "totaal kosten" van het boekjaar	0
	Tabel 4	
61	B x som opbrengsten granen t/m overige marktb. gew. volgens V.D. onderdeel A	0
62 t/m 64	B x betrokken regel op V.D. onderdeel A	0
65 en 66	V.D.onderdeel A	0
67 t/m 70	Staat URK (nadat deze staat is ingevuld)	0
72 en 73	V.D. onderdeel I	1
74	Krachtvoer + ruwvoer(aangekocht en uit eigen bedrijf) volgens V en D onderdeel I) per	0
75	Rente levende inventaris + overige kosten vlg. V.D. onderdeel I) ha voe-	0
76	Totaal opbrengsten volgens V.D. onderdeel I) der gew.	0
77	Kolom 76 - (74 + 75)) (ko-	0
78	V.D. onderdeel I) lom 72)	0
80	V.D. regel "Opbrengst minus kosten" per ha voedergewassen	0

Voor de tabellen 5 en 6: Zie punten 144 t/m 147 van deze Instructie.
De gegevens betreffende opbrengst in kg en in gld per ha en de opbrengst per 100/1000 kg kunnen worden overgenomen van verslag deelnemer.

REKENKUNDIGE CONTROLE OP STAAT UFA DOOR BUITENDIENST

Kolommen 8 t/m 19 = 100
Kolom 45 = kolom 41 t/m 44
Kolom 49 = kolom 46 t/m 48
Kolom 54 = kolom 45 + kolom 49 t/m 52 - kolom 53
Kolom 60 = 45 + 49 t/m 51 + 55 t/m 59 - kolom 53 of 54 t/m 59 - kolom 52
Kolom 64 = kolom 61 t/m 63
Kolom 65 = kolom 64 - kolom 60
Kolom 80 = kolom 77 - (kolom 78 + 79)